

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
 tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
 teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

**ODLUKA O ADEKVATNOSTI JAMSTVENOGA KAPITALA KREDITNIH INSTITUCIJA
 (OAJKKI)**
(Narodne novine br. 01/09, 75/09 i 02/10)

- ODGOVORI NA UPITE -

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 7.
Tema:	Investicijska društva
Broj pitanja:	923
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Da li se društva kojima odobrenje za rad izdaje Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga (HANFA) klasificiraju u trgovacka društva ili u institucije?
Odgovor:	Sukladno članku 2. stavku 1. točki 7. OAJKKI institucija je kreditna institucija ili investicijsko društvo. Budući da je investicijsko društvo definirano Zakonom o tržištu kapitala, te da istima ukoliko imaju sjedište u Republici Hrvatskoj Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga izdaje odobrenje za rad; izloženosti prema tim investicijskim društvima uključuju se u kategoriju izloženosti prema institucijama.

Područje:	Članak 2. stavak 1. točke 11. - 13.
Tema:	Sektorizacija prema standardiziranom pristupu i računi iz kontnog plana
Broj pitanja:	145
Datum objave odgovora:	20. travnja 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Prema sadašnjem kontnom planu svi su klijenti podijeljeni prema sektorima, a prema standardiziranom pristupu za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik potrebno je sve izloženosti podijeliti po određenim kategorijama. Da li se mogu uparivati slijedeće pozicije: <ul style="list-style-type: none"> • Sektorizacija 210 po Kontnom planu = Izloženost prema javnim državnim tijelima (tretman države) • Sektorizacija 130 po Kontnom planu = Izloženost prema javnim državnim tijelima (tretman države) • Sektorizacija 300 po Kontnom planu = Izloženost prema javnim državnim tijelima (tretman institucija)?
Odgovor:	Mišljenja smo da se podsektor 21 (Republički fondovi) iz postojeće Upute za primjenu Kontnog plana za banke ne može smatrati javnim državnim

	<p>tijelima u Republici Hrvatskoj koje imaj "tretman države" iz članka 2. stavak 1. točka 13. OAJKKI. Naime, između popisa osoba koje čine spomenuti podsektor, i javna državna tijela koja imaju "tretman države" postoje razlike. Također smatramo da se neprofitne institucije koje opslužuju stanovništvo (podsektor 30) iz postojeće Upute za primjenu Kontnog plana za banke ne mogu smatrati neprofitnim pravnim osobama javnog sektora za čije obveze jamči Republika Hrvatska u djelatnosti obrazovanja, znanosti, kulture, zaštitе okoliša, prometa i veza, zdravstva i socijalne skrbi i sličnih djelatnosti koje prema OAJKKI imaju "tretman institucija".</p> <p>Hrvatska banka za obnovu i razvitak koja je u kontnom planu podsektor 13 predstavlja javno državno tijelo koje ima "tretman države".</p> <p>Mišljenja smo da kreditna institucija, mora sama utvrditi na kojim podsektorima odnosno računima svojeg kontnog plana evidentira subjekte navedene u članku 2. stavak 1. točka 13. Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija, a zatim te račune koristiti za popunjavanje odgovarajućih izvyješća.</p>
--	--

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 11.
Tema:	Definicija termina Republika Hrvatska
Broj pitanja:	764
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Što definira Republiku Hrvatsku kroz cijelu odluku?
Odgovor:	Pojam Republika Hrvatska predstavlja središnju državu koja uključuje tijela zakonodavne, izvršne i sudske vlasti u Republici Hrvatskoj.

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 13.
Tema:	Javno državno tijelo (JDT)
Broj pitanja:	342
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009.
Pitanje:	Da li činjenica da su pojedina tijela odgovorna središnjoj državi znači i ujedno da država za njih jamči; te da li popis tijela javne vlasti koji se objavljuje u Narodnim novinama može biti osnova definiranja javnih državnih tijela?
Odgovor:	<p>Sukladno članku 2. stavku 1. točci 13. Odluke <u>javno državno tijelo</u> (engl. <i>public sector entities</i>, PSE) je i neprofitna pravna osoba <u>za čije obveze jamči država</u>. U Republici Hrvatskoj riječ je o pravnim osobama koje je osnovala Republika Hrvatska; te za čije obveze jamči. Jedan od primjera takve pravne osobe je npr. Hrvatska agencija za malo gospodarstvo. Agencija je definirana Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva (Narodne novine broj 29/02 i 63/07) kao neprofitna pravna osoba, a samim zakonom je definirano da za njezine obveze jamči Republika Hrvatska.</p> <p>Dakle riječ je o pravnim osobama kod kojih je zakonom ili nekim drugim aktom eksplicitno navedeno da za njihove obveze jamči Republika Hrvatska.</p>

	<p>Smatramo da sama činjenica da je pojedina pravna osoba odgovorna Republici Hrvatskoj ne znači nužno da i za njezine obveze jamči Republika Hrvatska.</p> <p>Primjer takve pravne osobe je Financijska agencija (FINA) koja je osnovana Zakonom o Financijskoj agenciji kao pravna osoba koja podnosi izvješće Vladi i Saboru, ali ni zakonom ni aktom o osnivanju nije eksplisitno navedeno da za njene obveze jamči Republika Hrvatske. Iz navedenih razloga popis tijela javne vlasti koji se objavljuje u Narodnim novinama ne može biti osnova definiranja javnih državnih tijela za potrebe ove Odluke.</p>
Tema:	Tretman društava Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o.
Broj pitanja:	644
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li se Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o. mogu smatrati javnim državnim tijelima (JDT) koja imaju "tretman države"?
Odgovor:	Budući da su Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o. osnovane kao društva sa ograničenom odgovornošću, a temeljem članaka 54. i 55. Zakona o javnim cestama (Narodne novine broj 180/04. 138/06., 146/08., 38/09., 124/09. i 153/09) kojima im je izrijekom prenesena javna ovlast upravljanja javnim cestama, ali u kojima se eksplisitno ne navodi da za njihove obveze jamči Republika Hrvatska smatramo da isti sukladno OAJKKI predstavljaju javna državna tijela, ali ne mogu imati »tretman države« već imaju »tretman institucija«.
Tema:	Tretman društva Autocesta Rijeka-Zagreb d.d.
Broj pitanja:	763
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li se Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. može smatrati JDT koje ima "tretman države"?
Odgovor:	Budući da je Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. dioničko društvo koje je osnovala Vlada Republike Hrvatske te kojem je dodijeljena koncesija za građenje i gospodarenje auto-cestom; ali mu zakonom nije dodijeljena niti jedna ovlast iz područja državne uprave ne može se smatrati pravnom osobom s javnim ovlastima pa samim time niti JDT.
Tema:	Javne ustanove koje su osnovali gradovi, općine ili županije
Broj pitanja:	765
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Kojoj kategoriji pripadaju izloženosti prema javnim ustanovama koje su osnovali gradovi, općine ili županije?
Odgovor:	Obzirom da se u Republici Hrvatskoj JDT smatraju samo javne ustanove koje je osnovala Republika Hrvatska, javne ustanove koje su osnovali gradovi, općine ili županije ne smatraju se JDT, te ukoliko izloženosti prema njima nisu uključene u neku drugu kategoriju izloženosti (primjerice

	u Dospjela nenačrta potraživanja), iste se uključuju u kategoriju ostalih izloženosti i dodjeljuje im se ponder rizika 100%.
Tema:	Tretman Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama
Broj pitanja:	766
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Kojoj kategoriji pripadaju izloženosti prema Agenciji za pravni promet i posredovanje nekretninama?
Odgovor:	<p>Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (dalje APN) osnovana je Uredbom Vlade o Agenciji za pravni promet i posredovanje nekretninama (»Narodne novine«, br. 45/97, 63/97, 65/99, 132/2002 i 8/2004 i 27/08) a temeljem Zakona o ustanovama.</p> <p>Budući da je člankom 8. Uredbe definirano da Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze APN-a isti se može smatrati JDT-om koje ima "tretman države".</p>

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 14. i Članak 65.
Tema:	Klasifikacija obrtnika prema kategoriji izloženosti
Broj pitanja:	235
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Da li se obrtnici mogu klasificirati u kategoriju izloženosti prema trgovackim društvima?
Odgovor:	<p>Člankom 61. stavkom 1. OAJKKI propisano je da se izloženosti prema obrtnicima koje nisu uključene u neku drugu kategoriju raspoređuju u kategoriju izloženosti prema trgovackim društvima.</p> <p>No, budući da se obrtnici sukladno članku 2. stavku 1. točci 14. OAJKKI svrstavaju u Mala i srednja društva (dalje u tekstu MSD), a izloženosti prema MSD-u ukoliko zadovolje uvjete za primjenu pondera 75% propisane člankom 65. stavkom 4. OAJKKI mogu se uključiti i u kategoriju izloženosti prema stanovništvu.</p>
Tema:	Kriteriji za MSD kod povezanih osoba
Broj pitanja:	601
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	<p>Kako se pri procjeni kriterija za Malo i srednje društvo sukladno članku 2. stavku 1. točki 14. OAJKKI uključuju podaci za povezana društva u slučaju da:</p> <p>a1) društvo A ima 26% glasačkih prava u društvu B, a društvo B ima 26% glasačkih prava u društvu C</p> <p>a2) društvo A ima 51% glasačkih prava u društvu B, a društvo B ima 51% glasačkih prava u društvu C</p>

	b) su društva A i B povezana na način da društvo A ima 37% glasačkih prava u društvu B, a društvo B ima 41% glasačkih prava u društvu A?
Odgovor:	<p>Sukladno navedenoj odredbi OAJKKI da bi se pojedina osoba mogla smatrati MSD-om, njezini podaci ne smiju prelaziti dva od tri kriterija vezanih uz ukupnu aktivu, prihode i prosječan broj radnika. Budući da se navedeni kriteriji promatraju zajedno s povezanim osobama, te ukoliko se radi o osobama koje imaju 25% do 50% glasačkih prava u MSD-u ili društvima u kojima MSD ima 25% do 50% glasačkih prava, podaci povezanog društva proporcionalno se uključuju u izračun kriterija za udovoljavanje definiciji MSD-a.</p> <p>Ako se radi o povezanim osobama koje imaju 50% i više glasačkih prava u MSD-u i društvima u kojima MSD ima 50% i više glasačkih prava, podaci povezanih društava uključuju se u cijelokupnom iznosu u izračun kriterija za uključivanje u kategoriju MSD.</p> <p><u>a1) Primjer povezanih društava A, B i C kod kojih A ima 26% glasačkih prava u društvu B, a društvo B ima 26% glasačkih prava u društvu C</u></p> <p>Ako su društva A, B i C povezana, te ako se promatra udovoljava li društvo A kriterijima MSD-a, tada budući da društvo A ima 26% glasačkih prava u društvu B, aktiva, prihodi i broj zaposlenih u društvu B pribrajaju se aktivi, prihodima i broju zaposlenih u društvu A u iznosu/broju koji predstavlja 26% aktive, prihoda ili broja zaposlenih u društvu B. Obzirom da društvo B nadalje ima 26% u društvu C aktivi, prihodima i broju zaposlenih u društvu A ne treba pribrojiti aktivu, prihode i broj zaposlenih društva C budući da neizravni udio društva A u društvu C predstavlja 6,76% (26% od 26%) dakle manje od 25%.</p> <p>Ukoliko se promatra udovoljava li društvo B kriterijima MSD-a. U tom slučaju budući da društvo A ima 26% glasačkih prava u društvu B, aktiva, prihodi i broj zaposlenih u društvu A pribrajaju se aktivi, prihodima i broju zaposlenih u društvu B u iznosu/broju koji predstavlja 26% aktive, prihoda ili broja zaposlenih u društvu A. Obzirom da društvo B nadalje ima 26% u društvu C aktivi, prihodima i broju zaposlenih u društvu B potrebno je pribrojiti 26% aktive, prihoda i broja zaposlenih društva C.</p> <p>Ukoliko se promatra udovoljava li društvo C kriterijima MSD-a. U tom slučaju budući da društvo B ima 26% glasačkih prava u društvu C, aktiva, prihodi i broj zaposlenih u društvu B pribrajaju se aktivi, prihodima i broju zaposlenih u društvu C u iznosu/broju koji predstavlja 26% aktive, prihoda ili broja zaposlenih u društvu B. Obzirom da neizravni udio društva A u društvu C predstavlja 6,76% (26% od 26%) dakle manje od 25%; aktivu, prihode i broj zaposlenih društva A nije potrebno pribrajati aktivi, prihodima i broju zaposlenih u društvu C.</p>

	<p><u>a2) Primjer povezanih društava A, B i C kod kojih A ima 51% glasačkih prava u društvu B, a društvo B ima 51% glasačkih prava u društvu C</u></p> <p>Kao i u prethodnom primjeru društva A, B i C su povezana. Kada se promatra udovoljava li društvo A kriterijima MSD-a budući da društvo A ima 51% glasačkih prava u društvu B, aktiva, prihodi i broj zaposlenih u društvu B pribrajaju se aktivi, prihodima i broju zaposlenih u društvu A u cijelokupnom iznosu/broju. Obzirom da društvo B nadalje ima 51% u društvu C aktivi, prihodima i broju zaposlenih u društvu A treba pribrojiti cijelokupnu aktivu, prihode i broj zaposlenih društva C budući da društvo B u društvu C posjeduje 51% glasačkih prava.</p> <p>Ukoliko se promatra udovoljava li društvo B kriterijima MSD-a. U tom slučaju budući da društvo A ima 51% glasačkih prava u društvu B, aktiva, prihodi i broj zaposlenih u društvu A pribrajaju se aktivi, prihodima i broju zaposlenih u društvu B u cijelokupnom iznosu/broju. Obzirom da društvo B ima 51% u društvu C aktivi, prihodima i broju zaposlenih u društvu B potrebno je pribrojiti cijelokupnu aktivu, prihode i broj zaposlenih društva C.</p> <p>Ukoliko se promatra udovoljava li društvo C kriterijima MSD-a. U tom slučaju budući da društvo B ima 51% glasačkih prava u društvu C, aktiva, prihodi i broj zaposlenih u društvu B pribrajaju se aktivi, prihodima i broju zaposlenih u društvu C u cijelokupnom iznosu/broju. Obzirom da društvo A u nadređenom društvu B posjeduje 51% glasačkih prava cijelokupnu aktivu, prihode i broj zaposlenih u društvu A potrebno je pribrojiti aktivi, prihodima i broju zaposlenih u društvu C.</p> <p><u>b) Primjer povezanih društava A i B kod kojih A ima 37% glasačkih prava u društvu B, a društvo B ima 41% glasačkih prava u društvu A</u></p> <p>Prilikom ovakve međusobne povezanosti budući da niti jedno društvo nema više od 50% njihovi podaci se uključuju proporcionalno. Budući da društvo B ima više glasačkih prava u društvu A nego što društvo A ima u društvu B, postotak od 41% trebao bi se koristiti kao osnova uključivanja pojedinih iznosa.</p>
Broj pitanja:	546
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Kako se utvrđuju kriteriji za malo i srednje društvo (dalje MSD) u slučaju kada društvo A ima 26% glasačkih prava u društvu B, a društvo B ima 51% glasačkih prava u društvu C?
Odgovor:	Sukladno članku 2. stavku 1. točki 14. OAJKKI da bi se pojedina osoba mogla smatrati MSD-om, njezini podaci ne smiju prelaziti dva od tri kriterija vezanih uz ukupnu aktivu, prihode i prosječan broj radnika. Budući da se navedeni kriteriji promatraju zajedno s povezanim osobama, te ukoliko se radi o osobama koje imaju 25% do 50% glasačkih prava u MSD-

	<p>u ili društvima u kojima MSD ima 25% do 50% glasačkih prava, podaci povezanog društva proporcionalno se uključuju u izračun kriterija za udovoljavajuću definiciju MSD-a. Ako se radi o povezanim osobama koje imaju 50% i više glasačkih prava u MSD-u i društвима u kojima MSD ima 50% i više glasačkih prava, podaci povezanih društava uključuju se u cjelokupnom iznosu u izračun kriterija za uključivanje u kategoriju MSD.</p> <p>Ako su društva A, B i C povezana, te ako se promatra udovoljava li društvo A kriterijima MSD-a, tada budući da društvo A ima 26% glasačkih prava u društvu B, aktiva, prihodi i broj zaposlenih u društvu B pribrajaju se aktivni, prihodima i broju zaposlenih u društvu A u iznosu/broju koji predstavlja 26% aktive, prihoda ili broja zaposlenih u društvu B. Obzirom da društvo B nadalje ima 51% u društvu C aktivni, prihodima i broju zaposlenih u društvu A ne treba pribrojiti aktivu, prihode i broj zaposlenih društva C budući da neizravni udio društva A u društvu C predstavlja 13,26% (26% od 51%) dakle manje od 25%.</p> <p>Ukoliko se promatra udovoljava li društvo B kriterijima MSD-a. U tom slučaju budući da društvo A ima 26% glasačkih prava u društvu B, aktiva, prihodi i broj zaposlenih u društvu A pribrajaju se aktivni, prihodima i broju zaposlenih u društvu B u iznosu/broju koji predstavlja 26% aktive, prihoda ili broja zaposlenih u društvu A. Obzirom da društvo B nadalje ima 51% u društvu C aktivni, prihodima i broju zaposlenih u društvu B potrebno je pribrojiti cjelokupnu aktivu, prihode i broj zaposlenih društva C.</p> <p>Ukoliko se promatra udovoljava li društvo C kriterijima MSD-a. U tom slučaju budući da društvo B ima 51% glasačkih prava u društvu C, aktiva, prihodi i broj zaposlenih u društvu B pribrajaju se aktivni, prihodima i broju zaposlenih u društvu C u cjelokupnom iznosu/broju. Obzirom da neizravni udio društva A u društvu C predstavlja 13,26% (26% od 51%) dakle manje od 25%; aktivu, prihode i broj zaposlenih društva A nije potrebno pribrajati aktivni, prihodima i broju zaposlenih u društvu C.</p>
Tema:	Kriteriji za MSD kod povezanih osoba
Broj pitanja:	767
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Osoba se može smatrati MSD-om samo uz uvjet da ona zajedno s povezanim osobama ne prelazi vrijednosti iz točke 14. stavka 1. OAJKKI. Da li se i kod povezanih osoba kao i kod individualnog društva promatra da njihovi podaci ne prelaze dva od tri kriterija?
Odgovor:	Osoba se može smatrati MSD-om samo uz uvjet da ona zajedno s povezanim osobama ne prelazi vrijednosti dva od tri propisana kriterija.

Tema:	Kriteriji za MSD kod povezanih osoba
Broj pitanja:	768
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Obzirom da u MSD ubrajamo obrtnike i osobe koje se bave slobodnim zanimanjima; kako se promatraju kriteriji vezani uz aktivu, prihode i broj zaposlenih?

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 15.
Tema:	Dospjelo nenaplaćeno potraživanje
Broj pitanja:	239
Datum objave odgovora:	12. svibnja 2009.
Pitanje:	Banka je klijentu odobrila kredit od 100.000 kuna, na rok od 1 godine. Glavnica kredita se namiruje o dospijeću, a kamata se obračunava i naplaćuje mjesечно u iznosu od 2.000 kuna. Klijent je uredno platio kamatu 01.09.2009., 01.10.2009. nije platio, a nadalje svakog prvog u mjesecu uredno je plaćao puni iznos od 2.000 kuna. Pitanje glasi: da li dani zakašnjenja na dan 01.04.2010. iznose 182 dana ili 31 dan? Naime ukoliko bi se dani zakašnjenja izračunavali kao razlika od dana 01.04. 2010. i najstarijeg nemamirenog potraživanja (obračunane kamate u iznosu 2.000 kuna koja je dospjevala na naplatu 1.10. 2009.) oni bi u opisanom primjeru iznosili 182 dana. Međutim, ukoliko se dani kašnjenja računaju kao razlika između dana 01.04.2010. i najstarijeg nemamirenog potraživanja, ali ovaj put uz informaciju da komitent kasni jednu ratu, dana 01. 04. 2010. zakašnjenje bi iznosilo 31 dan.
Odgovor:	Prilikom brojanja dana zakašnjenja u podmirivanju obveza dužnika u kontekstu primjene odredbi Odluke o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija banka se treba koristiti knjigovodstvenom evidencijom koja, kad je u pitanju redoslijed zatvaranja pojedinih oblika tražbina, mora biti uskladena sa zakonskim propisima o obveznim odnosima, ugovornim odredbama i internim politikama same banke. Što se tiče konkretnog slučaja koji je naveden, smatramo da bi banka trebala primijeniti knjigovodstveno načelo da je suština važnija od forme, budući da je evidentno da se radi o dužniku koji kontinuirano kasni s plaćanjem dospjele kamate po mjesec dana. Prema tome, uz pretpostavku da se u opisanom primjeru obveze dužnika s

	osnove kamate podmiruju redom kako je koji obrok kamate dospio, na dan 01.04.2010. kašnjenje u podmirivanju obveza za kamate po kreditu iz primjera iznosilo bi 31 dan.
Tema:	Dospjelo nenaplaćeno potraživanje
Broj pitanja:	2
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Da li se granični iznos od 1750 kn odnosi samo na izloženosti u kunama, ili i na izloženosti u stranim valutama čija kunska protuvrijednost po ugovorenom tečaju na izvještajni datum nije veća od 1750 kuna (članak 2. stavak 1. točka 15. OAJKKI)?
Odgovor:	Prema konačnoj verziji OAJKKI, granični iznos od 1750 kuna vezan uz brojenje dana kašnjenja odnosi se kako na kunske izloženosti, tako i na izloženosti nominirane u stranim valutama pri čemu se izračunava njihova protuvrijednost u kunama.

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 15.
Tema:	Dospjelo nenaplaćeno potraživanje
Broj pitanja:	3
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	<p>Da li se prvo identificiraju oni kreditni odnosi po klijentu koji imaju dospjelo nenaplaćeno potraživanje veće od 90 dana, a nakon toga se utvrđuje da li ukupan zbroj dospjelog nenaplaćenog potraživanja po tim kreditnim odnosima prelazi 1.750 kn?</p> <p>Da li u izračun „dospjelog iznosa“ (u svrhu identificiranja kategorije „dospjela nenaplaćena potraživanja“ i ponderiranja) treba uključiti neplaćenu glavnici, kamatu i naknadu koja se priznaje kao „kamatni prihod“ (sve je vezano za davanje novca), a nenaplaćene naknade po osnovu izdavanja garancija ili vršenja usluga (npr. održavanje računa) ne bi trebalo uključivati u izračun „dospjelog iznosa“?</p>
Odgovor:	<p>Iz postupka koji navodimo u nastavku vidljivo je da je najprije potrebno odrediti početak brojenja dana kašnjenja, a nakon toga se identificiraju oni kreditni odnosi koji će se smatrati dospjelim nenaplaćenim potraživanjem.</p> <p>U dospjelo nenaplaćeno potraživanje (koje je identificirano jer je proteklo više od 90 dana od dana kada se započelo s brojenje dana kašnjenja) uključuju se dospjela ali i nedospjela potraživanja po glavnici, kamati i naknadi koji se priznaju kao kamatni prihod. Osim ovih potraživanja dospjelim nenaplaćenim potraživanjem smatra se i cijelokupni iznos potraživanja (dospjelo i nedospjelo) po naknadama koje se priznaju kao nekamatni prihod (npr. za garancije, vođenje računa klijenta) ukoliko je od dana kada se započelo s brojenjem dana kašnjenja proteklo više od 90 dana kašnjenja za takva potraživanja.</p> <p>Sukladno konačnoj verziji OAJKKI postupak utvrđivanja dospjelog</p>

	<p>nenaplaćenog potraživanja može se pojednostavljeno prikazati kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none">• najprije je potrebno odrediti od kada se broje dani kašnjenja (svakodnevni indikator):<ol style="list-style-type: none">a) identificirati sva potraživanja kod kojih klijent kasni (od 1 dan nadalje)b) utvrditi dospjeli dio svakog pojedinog potraživanja klijentac) utvrditi iznos koji predstavlja ukupan zbroj svih dospjelih dijelova potraživanjad) dan kada iznos iz c) premaši iznos od 1750 kuna - dan kojim započinje brojanje dana kašnjenja• utvrđivanje dospjelog nenaplaćenog potraživanja<ul style="list-style-type: none">e) identificiranje svih pojedinačnih potraživanja klijenta kod kojih je utvrđeno kašnjenje bilo kojeg dijela potraživanja duže od 90 dana od dana pod d)f) cjelokupno potraživanje kod kojeg je bilo koji dio dospio na način naveden pod e) smatra se dospjelim nenaplaćenim potraživanjem (primjerice za kredit - dospjela i nedospjela glavnica, dospjela i nedospjela potraživanja po kamatnim prihodima; za garancije - dospjela i nedospjela naknada kod garancija, za naknade za vođenje računa klijenta - dospjela i nedospjela naknada).
	<p>Primjer:</p> <ul style="list-style-type: none">a) stanje 01.09.2009. - banka je utvrdila da po kreditima pod 1, 2, i 3, stanje nepodmirenih potraživanja za klijenta A = 1.320 kuna<ul style="list-style-type: none">- dospjela kamata po kreditu 1. = 20 kuna,- dospjela glavnica i kamata po kreditu 2. = 300 kuna,- dospjela glavnica i kamata po kreditu 3 = 1000 kuna.b) stanje 15.09.2009. - banka je utvrdila da po kreditima pod 1, 2 i 3 stanje nepodmirenih potraživanja za klijentu A = 1.820 kuna<ul style="list-style-type: none">- dospjela kamata po kreditu 1. = 20 kuna,- dospjela glavnica i kamata po kreditu 2. = 300 kuna,- dospjela glavnica i kamata po kreditu 3. = 1500 kuna.<p>⇒ ovim danom započinje brojanje dana kašnjenja za klijenta A</p>c) stanje 31.12.2009. banka je utvrdila da po kreditima pod 1, 2, 3 i 5. ima nepodmirenih potraživanja, a broj dana kašnjenja izračunava u odnosu na stanje 15.09.2009. godine. Stanje je iskazano u tablici:

	Dani kašnjenja u odnosu na 15.09.2009.				Ukupno dospjelo	Ukupna bilančna izloženost	Dospjela nenaplaćena potraživanja
	0-30	31-60	61-90	>90			
Kredit 1	100	500	1.000	20	1.620	5.000	5.000
Kredit 2	100	500	1.000	300	1.900	6.000	6.000
Kredit 3	100	500	1.000	1.500	3.100	7.000	7.000
Kredit 4	0	0	0	0	0	10.000	0
Kredit 5	100	500	500	0	1.100	2.100	0
	400	2.000	3.500	1.820	7.720	30.100	18.000

	<ul style="list-style-type: none"> - dospjela glavnica kamata po kreditu 1. = 1.620 kuna i kasni > 90 dana - dospjela glavnica i kamata po kreditu 2. = 1.900 kuna i kasni > 90 dana - dospjela glavnica i kamata po kreditu 3. = 3.100 kuna i kasni > 90 dana. - dospjela glavnica i kamata po kreditu 5. = 1.100 kuna i kasni < 90 dana. <p>Nastavno na navedeno samo je za kredite pod 1. 2. i 3. utvrđeno kašnjenje > 90 dana te se ta tri kredita smatraju dospjelim nenaplaćenim potraživanjem, ali u cijelokupnom iznosu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kredit 1 - 5.000 kuna - kredit 2. - 6.000 kuna - kredit 3. - 7.000 kuna. <p>S aspekta Odluke o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija (koja sadrži analogne odredbe o nastupanju neurednosti u podmirivanju obveza i brojanju dana) kredite pod 1. 2. i 3. treba sa stanjem na dan 31.12.2009. godine klasificirati u rizičnu skupinu B1 te za njih provesti odgovarajući ispravak vrijednosti (dok krediti navedeni u primjeru pod 4. i 5., ostaju u rizičnoj skupini A).</p> <p>Međutim, treba voditi računa i o primjeni drugih odredbi navedene Odluke prema kojima, unatoč utvrđenoj neurednosti temeljem dana kašnjenja, kreditna institucije ne mora određeni plasman klasificirati u nižu rizičnu skupinu.</p> <p>To vrijedi za slučaj ako su poduzete potrebne pravne radnje za naplatu iz instrumenata osiguranja pojedinog plasmana (članak 15. stavak 4. Odluke o klasifikaciji), ili ako se na temelju kriterija iz članka 5. Odluke o klasifikaciji može dokazati da je pojedini plasman potpuno nadoknadiv (članak 18. stavak 6. Odluke o klasifikaciji).</p>
--	--

Tema:	Stroži pristup kod brojanja dana kašnjenja za DNP
Broj pitanja:	776
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li kod utvrđivanja dospjelih nenaplaćenih potraživanja može primijeniti stroži pristup ako kreditna institucija tako želi, npr. brojanje dana kašnjenja od prvog dana neovisno od iznosa kašnjenja?

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 16.
Tema:	Visokorizična potraživanja
Broj pitanja:	195
Datum objave odgovora:	20. travnja 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Da li se kategorija "visokorizična potraživanja" odnosi samo na ulaganja banke u kapital navedenih društava ili i na date kredite kojima se financiraju određeni projekti, a koji se posljedično odražavaju na značajan rast bilance tog društva (primjerice kod novoosnovanih društava)?
Odgovor:	<p>Sukladno Članku 2. stavku 1. točki 16. visokorizično potraživanje je izloženost kreditne institucije visokog stupnja rizika, npr. ulaganje kreditne institucije u kapital društva s visokoprofitabilnim projektima visokog stupnja rizika (engl. <i>venture capital firms</i>) i ulaganje u kapital društva odnosno fondove rizičnoga kapitala (engl. <i>private equity investment</i>).</p> <p>Poslovi o kojima je riječ predstavljaju ulaganja u društva s visokoprofitabilnim projektima visokog stupnja rizika koja uglavnom podrazumijevaju <u>ulaganja u osnivački kapital MSD-a, te kapital "nedavno osnovanih"</u> društava koja ga nisu u mogućnosti pribaviti preko tržista kapitala.,</p> <p>Dakle kategorija visokorizičnih potraživanja odnosi se na ulaganja banke u kapital navedenih društava, a ne i na kredite koji su takvim društvima odobreni.</p>
Tema:	Visokorizična potraživanja
Broj pitanja:	612
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li se krediti za kupnju dionica smatraju visokorizičnim potraživanjima u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom 16. OAJKKI?
Odgovor:	Prema definiciji visokorizičnih potraživanja iz članka 2. stavka 1. točke 16. OAJKKI u visokorizična potraživanja ne uključuju se izloženosti u obliku kredita odobrenih za kupnju dionica.

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 24. i članak 70.
Tema:	Definicija stambene nekretnine
Broj pitanja:	14
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Da li se nekretnine kao što su kuće/stanovi za odmor, apartmani mogu smatrati stambenim nekretninama u kojima vlasnik stanuje (bez obzira na dužinu vremena stanovanja)?
Odgovor:	Sukladno izmjenama OAJKKI kuće/stanovi za odmor, te apartmani ne mogu smatrati stambenom nekretninom.

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 24. i članak 70.
Tema:	Stambena zgrada kao stambena nekretnina
Broj pitanja:	200
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Može li se stambenom nekretninom smatrati stambena zgrada?
Odgovor:	Stambenom nekretninom u smislu članka 2. OAJKKI smatra se nekretnina koja predstavlja prostor namijenjen stanovanju budući da je smisao pribavljanja ovakve kreditne zaštite stjecanje one vrste osiguranja koja je vlasniku nekretnine od velike važnosti kako bi bio motiviran za uredno vraćanje kredita te do naplate iz osiguranja neće ni doći. Iz tog razloga, jedino se izloženostima osiguranim takvim nekretninama može dodijeliti povlašteni ponder rizika 35%. Stambena zgrada ne pruža takvu vrstu osiguranja budući da ista ne predstavlja jedinstveni već više različitih prostora za stanovanje.
Tema:	Zemljište za izgradnju stambene zgrade
Broj pitanja:	545
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Može li se zemljište na kojem će se izgraditi stambena zgrada, a koje je dano kao instrument osiguranja u slučaju projektnog financiranja smatrati stambenom nekretninom?
Odgovor:	Sukladno Odluci o izmjenama i dopunama OAJKKI, stambenom nekretninom se može smatrati isključivo građevinsko zemljište namijenjeno za gradnju obiteljske kuće. Dakle, zemljište na kojem će se graditi stambena zgrada ne može se priznati kao stambena nekretnina prema članku 2. stavku 1. točki 24. OAJKKI.

Tema:	Građevinsko zemljište kao stambena nekretnina
Broj pitanja:	777
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Koje uvjete mora zadovoljiti građevinsko zemljište za dodjelu pondera rizika 35%?
Odgovor:	U skladu s definicijom stambene nekretnine kao vrsta priznate stambene nekretnine za primjenu pondera rizika 35% može se priznati samo ono građevinsko zemljište koje je namijenjeno za gradnju obiteljske kuće. To će kreditna institucija dokazati pravomoćnim rješenjem o uvjetima građenja odnosno pravomoćnom potvrdom glavnog projekta kao što je to propisano relevantnim propisima. Činjenica da se građevinsko zemljište nalazi u zoni izgradnje nije dovoljna da bi se ono priznalo kao stambena nekretnina. Pored toga potrebno je zadovoljiti sve uvjete iz članaka 71. do 73. OAJKKI. Namjera stanovanja u obiteljskoj kući koja će biti izgrađena na tom građevinskom zemljištu dokazuje se potpisom izjavom vlasnika.
Tema:	Građevinsko zemljište kao stambena nekretnina
Broj pitanja:	613
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li se zemljište priznaje ako je upisano kao npr. oranica, ali vlasnik ima pravomoćnu građevinsku dozvolu koju je dostavio kreditnoj instituciji?
Odgovor:	Smatramo da s obzirom na situaciju sa zemljišnim evidencijama u Republici Hrvatskoj, zemljište za koje je izdana pravomoćna građevinska dozvola odnosno za koje su izdane druge pravomoćne isprave sukladno relevantnim propisima kojima se uređuje izgradnja nekretnina može se priznati kao stambena ili poslovna nekretnina ovisno o tome da li je namijenjeno za gradnju obiteljske kuće ili za gradnju poslovne nekretnine.
Tema:	Garaža kao stambena nekretnina
Broj pitanja:	793
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li garaža mora biti upisana pod istim ZK uloškom kao i stambena nekretnina da bi se mogla priznati kao stambena nekretnina u smislu članka 2. stavka 1. točke 24. OAJKKI?
Odgovor:	Garaža ne mora biti upisana pod istim ZK uloškom kao i obiteljska kuća, stan i pripadajući dijelovi stana u etažnom vlasništvu namijenjeni stanovanju da bi se izloženost osigurana hipotekom ili fiducijskim prijenosom vlasništva nad njom zajedno sa stambenom nekretninom mogla priznati za primjenu pondera rizika 35% (uz ispunjenje ostalih propisanih uvjeta).

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 25.
Tema:	Izloženosti osigurane hipotekom nad poslovnom nekretninom
Broj pitanja:	16
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	U slučaju kada je plasman osiguran zalogom na pravu građenja (izgradnja poslovne nekretnine) može li se navedenoj izloženosti dodijeliti ponder rizika koji se dodjeljuje izloženostima osiguranim zalogom nad poslovnom nekretninom s obzirom na to da je pravo građenja, sukladno Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, u pravnom pogledu izjednačeno s nekretninom?
Odgovor:	Sukladno izmjenama OAJKKI izričito su navedene vrste poslovnih nekretnina na kojima se može zasnovati hipoteka ili fiducijski prijenos vlasništva s ciljem da im se pravo građenja nije obuhvaćeno definicijom poslovne nekretnine.

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 25.
Tema:	Definicija poslovne nekretnine
Broj pitanja:	201
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Izuzev ureda, mogu li se poslovnim nekretninama smatrati dućani, trgovački centri, garaže, restorani, turistički objekti te industrijski objekti (npr. tvornice, hale) ukoliko klijent u njima obavlja svoju primarnu djelatnost?
Odgovor:	Sve navedene vrste nekretnina mogu se prema članku 2. stavku 1. točki 25. OAJKKI smatrati poslovnim nekretninama ako vlasnik nekretnine u njima obavlja svoju djelatnost ili ih kao vlasnik daje u najam/leasing na temelju ugovora. Vezano za garažu treba naglasiti da ako se ista nalazi u sklopu drugih poslovnih prostora (npr. hotela, trgovačkih centara), tada se može smatrati poslovnom nekretninom samo ako je hipotekom ili fiducijskim prijenosom vlasništva obuhvaćen glavni poslovni prostor zajedno s garažom.
Broj pitanja:	784
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Ako se pravna osoba bavi iznajmljivanjem stambenog prostora, može li se u tom slučaju stan smatrati poslovnom nekretninom?
Odgovor:	Stan se ne može smatrati poslovnom nekretninom.
Broj pitanja:	785
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.

Pitanje:	Ako se pravna osoba bavi turizmom, mogu li se bazeni (banka ih ima u zalogu) smatrati poslovnom nekretninom?
Odgovor:	Bazen se ne može priznati kao poslovna nekretnina.
Broj pitanja:	786
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li se stan koji je fizička osoba iznajmila nekoj pravnoj osobi može smatrati poslovnom prostorijom i uključiti u poslovne nekretnine?
Odgovor:	Stan koji je fizička osoba iznajmila pravnoj osobi ne može se smatrati poslovnom nekretninom.

Područje:	Članak 2. stavak 2. točka 20.
Tema:	Članica grupe kao neovisni procjenitelj
Broj pitanja:	794
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Može li se trgovačko društvo koje član grupe kreditne institucije smatrati neovisnim procjeniteljem?
Odgovor:	Članica grupe se može smatrati neovisnim procjeniteljem ako ispunjava uvjete propisane u članku 2. stavku 2. točki 20. OAJKKI.

Područje:	Članak 2. stavak 3. točke 19. i 20. i članak 363.
Tema:	Procjena tržišne vrijednosti
Broj pitanja:	778
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li je tržišna vrijednost u biti procjena neovisnog procjenitelja?
Odgovor:	Nije svaka procjena koju daje neovisni procjenitelj procjena tržišne vrijednosti nekretnine. Neovisni procjenitelj može procjenjivati različite vrijednosti nekretnine, npr. tržišnu, građevinsku vrijednost i sl. Tržišna vrijednost je definirana u članku 2. stavku 3. točki 19. kao iznos za koji bi se nekretnina na datum procjene mogla nakon odgovarajućeg marketinga, razmjeniti između informiranih i spremnih strana u transakciji pred pogodbom pri čemu bi obje strane postupale oprezno i bez prisile. Prema tome, neovisni procjenitelj treba dati procjenu tako definirane tržišne vrijednosti za sve nekretnine koje su uzete kao kolateral.

Područje:	Članak 3.
Tema:	Rizik namire
Broj pitanja:	127
Datum objave odgovora:	23. ožujka 2009.
Pitanje:	Da li se u izračun stope adekvatnosti jamstvenog kapitala uključuje i kapitalni zahtjev za rizik namire/isporuke i kako?
Odgovor:	Stavak 1. članka 3. OAJKKI propisuje da se stopa adekvatnosti jamstvenoga kapitala izračunava kao odnos između jamstvenoga kapitala i ukupnog iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom (na način propisan u Glavi II. OAJKKI) i iznosa inicijalnih kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike (propisanih u Glavi III. OAJKKI) i operativni rizik (propisan u Glavi IV. OAJKKI) pomnoženih s 12,5. Obzirom da je rizik namire u svojoj osnovi kreditni rizik izračunava se u okviru Glave II. OAJKKI i uključuje u izračun stope u ukupni iznos izloženosti ponderiran kreditnim rizikom na način da se iznos inicijalnog kapitalnog zahtjeva za rizik namire iz članka 481. OAJKKI pomnoži s 12,5.

Područje:	Glava II. Kreditni rizik (članci 7. -507.)
Tema:	Tretman dužnika koji nemaju usklađenu deviznu poziciju
Broj pitanja:	4
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Što je s klijentima koji nemaju usklađenu deviznu poziciju u okviru ove Odluke (kako se tretira valutno inducirani kreditni rizik)?
Odgovor:	OAJKKI kojom se regulira područje stupa I Basela II ne razmatra posebice izračunavanje kapitalnog zahtjeva za valutno inducirani kreditni rizik, međutim KI su dužne kroz odredbe Odluke o postupku procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala kreditnih institucija kojima se regulira područje stupa II Basela II prilikom procjene internih kapitalnih zahtjeva u analizu značajnih rizika uključiti i procjenu valutno induciranih kreditnih rizika.

Područje:	Članak 9.
Tema:	Definicija izloženosti
Broj pitanja:	5
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Predloženo je da se u članku 9. jasnije definira da se radi o neto izloženosti te da u ovu definiciju ne ulaze otpisi i isključeni prihodi.
Odgovor:	Odlukom o izmjenama i dopunama OAJKKI u članku 10. dodan je stavak 2. kojim je propisano da se djelomično nadoknadivi plasmani i potpuno

	nenadoknadi plasmani i izvanbilančne obveze iskazuju u iznosu nominalne knjigovodstvene vrijednosti umanjene za utvrđeni ispravak vrijednosti odnosno rezerviranja za gubitke po izvanbilančnim obvezama, osim u slučajevima kada je u OAJKKI određeno drugačije. Plasmani i izvanbilančne obveze rizične skupine A ne umanjuju se za ispravak vrijednosti, odnosno za rezerviranja za gubitke po izvanbilančnim obvezama, osim u slučajevima kada je u OAJKKI određeno drugačije.
--	--

Područje:	Članak 9.
Tema:	Umanjenja izloženosti za izdvojene rezervacije za identificirane gubitke banka
Broj pitanja:	193
Datum objave odgovora:	20. travnja 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Da li je kod umanjenja izloženosti za izdvojene rezervacije za identificirane gubitke banka slobodna u odabiru redoslijeda umanjenja od osiguranog i neosiguranog dijela izloženosti ili je to umanjenje dužna činiti na proporcionalnoj osnovi?
Odgovor:	Sukladno članku 82.a kod dospjelih nenaplaćenih potraživanja iz članka 80. OAJKKI za koja je utvrđen ispravak vrijednosti, kreditna je institucija dužna ukupan ispravak vrijednosti prvo raspoređiti na neosigurani dio izloženosti.

Područje:	Članak 11.
Tema:	Razvrstavanje izloženosti u propisane kategorije
Broj pitanja:	142
Datum objave odgovora:	20. travnja 2009.
Pitanje:	Ako je kreditna institucija odobrila plasman, koji je osiguran stambenom ili poslovnom nekretninom, domaćem trgovачkom društvu koje ima rejting VIPKR, da li je potrebno primjenjivati ponder sukladno rejtingu ili ponder za plasmane osigurane stambenom ili poslovnom nekretninom, odnosno da li se u tom slučaju primjenjuje ponder koji je povoljniji?
Odgovor:	U slučaju kada je plasman trgovачkom društvu osiguran hipotekom ili fiducijskim prijenosom vlasništva nad stambenom ili poslovnom nekretninom iz dijelova 2.2.9.1. i 2.2.9.2. Glave II OAJKKI, a istovremeno to trgovacko društvo ima kreditni rejting priznate VIPKR, kreditna institucija sama donosi odluku da li će takav plasman razvrstat u kategoriju izloženosti osigurane nekretninama ili u kategoriju izloženosti prema trgovackim društvima te je takvu odluku dužna dosljedno primjenjivati.

Područje:	Članak 17.
Tema:	Konverzijski faktor za opozive obveze po ugovoru
Broj pitanja:	188
Datum objave odgovora:	20. travnja 20009.
Pitanje:	Ukoliko klijent fizička osoba u ugovoru o stambenom kreditu ima klauzulu koja kreditnoj instituciji omogućuje da bezuvjetno opozove preuzetu izvanbilančnu obvezu bez prethodne obavijesti dužniku ukoliko nastupe okolnosti vezane uz pogoršanje kreditne sposobnosti dužnika, da li navedeno znači da uvođenjem navedene klauzule u ugovor o kreditu ukupne preuzete izvanbilančne obveze za kredite s navedenom klauzulom imaju konverzijski faktor 0, ili se navedeni faktor primjenjuje samo za one preuzete izvanbilančne obveze kod kojih je evidentno da dužnik već ima kredit u korištenju i da ima poteškoće u otplati?
Odgovor:	<p>Člankom 17. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija (Narodne novine broj 1/2009 - dalje u tekstu: Odluka) propisano je da kreditna institucija izvanbilančne stavke konvertira na način da stavke niskog rizika množi s 0%. Nadalje člankom 18. Odluke propisano je da se stavkom niskog rizika smatra preuzeta izvanbilančna obveza (npr. iz ugovora o kreditu, ugovora o kupnji vrijednosnih papira, ugovora o bankarskoj garanciji ili jamstvu, odnosno ostalih ugovora na temelju kojih nastaje izvanbilančna obveza za kreditnu instituciju), a koju kreditna institucija može bezuvjetno opozvati bez prethodne obavijesti dužniku ili koja automatski prestaje nastupom ugovornih okolnosti vezanih uz pogoršanje kreditne sposobnosti dužnika.</p> <p>Slijedom navedenog izvanbilančna potencijalna obveza temeljem odobrenog kredita fizičkoj osobi može se konvertirati konverzijskim faktorom 0% (smatrati izvanbilančnom stavkom niskog rizika) ukoliko ista sadrži klauzulu koja kreditnoj instituciji omogućava da odobreni kredit bezuvjetno otkaže ili koja automatski prestaje nastupom posebno ugovornih okolnosti vezanih uz pogoršanje kreditne sposobnosti dužnika, te ukoliko isto nije u suprotnosti sa propisima koji reguliraju zaštitu potrošača. Ukoliko je to slučaj kod konkretnog plasmana smatramo da nije nužno da klijent ima kod određene kreditne institucije već postojeći plasmana u kojem postoje evidentne poteškoće u naplati, već da kreditna institucija raspolaže sa dodatnim informacijama na temelju kojih može iz ugovorom definiranih razloga pogoršanja kreditne sposobnosti otkazati ugovor o kreditu.</p>

Područje:	Članak 18.
Tema:	Što se podrazumijeva ugovorenim rokom dospijeća
Broj pitanja:	189
Datum objave odgovora:	20. travnja 2009.
Pitanje:	Kada se govori o preuzetoj izvanbilančnoj obvezi s ugovorenim rokom dospijeća do godine dana ili dužim od godine dana, molimo pojašnjenje da li se pod ugovorenim rokom podrazumijeva rok otplate kredita (koji je npr. 10 godina) ili rok korištenja kredita od dana odobrenja kredita u izvanbilančnoj evidenciji (koji je npr. dvije godine od dana odobravanja kredita.)?
Odgovor:	Kada se prilikom konvertiranja preuzetih izvanbilančnih obveza koje proizlaze iz ugovora o kreditu, govori o ugovorenom roku dospijeća; misli se na rok u kojem se kreditna institucija obvezala sredstva pustiti, a ne o ugovorenom roku plasmana koji će puštanjem tih sredstava nastati.

Područje:	Članak 18. točka 3.
Tema:	Jamstva i garancije koje nemaju svojstvo kreditnog supstituta
Broj pitanja:	258
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009.
Pitanje:	Što znači da izvanbilančna obveza s osnove jamstva i garancije „nema svojstvo kreditnog supstituta“ i možete li navesti primjere takvih izvanbilančnih obveza?
Odgovor:	Članak 18. točka 3. OAJKKI navodi da se izvanbilančnom stavkom srednjeg rizika smatra i preuzeta izvanbilančna obveza s osnove jamstva i garancije koja nema svojstvo kreditnog supstituta. Garancijama koje nemaju svojstvo kreditnog supstituta smatraju se u pravilu činidbene garancije kao što su npr. garancija za ozbiljnost ponude, garancija za dobro izvršenje posla, garancija za otklanjanje nedostataka u garantnom razdoblju i garancija za podmirenje poreza i carinskih obveza.

Područje:	Članak 20.
Tema:	Ostale izloženosti - vjerske zajednice
Broj pitanja:	6
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	U koju kategoriju izloženosti bi trebalo svrstati izloženost prema domaćim vjerskim zajednicama obzirom da se u OAJKKI spominju samo vjerske zajednice koje imaju pravo prikupljati poreze i to izvan Republike Hrvatske (članak 2. stavak. 12.)?
Odgovor:	Prema zakonodavstvu u RH, vjerske zajednice u RH nemaju pravo prikupljati poreze kao jedan od uvjeta propisanih direktivom 2006/48/EC

	za svrstavanje ovih zajednica u kategoriju tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stoga, niti OAJKKI ne predviđa takvu mogućnost. Nastavno na navedeno, nije predviđena posebna kategorija izloženosti za vjerske zajednice u RH te se iste treba rasporediti u "ostale izloženosti" i dodijeliti ponder rizika 100% kako je propisano u članku 20. OAJK.
--	---

Područje:	Članak 22. i članak 107.																																	
Tema:	Izloženost za repo i obratne repo transakcije																																	
Broj pitanja:	638																																	
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010. (ažurirano 23. veljače 2011.)																																	
Pitanje:	Ako kreditna institucija koja izračunava kapitalne zahtjeve za pozicijske rizike ima repo transakciju evidentiranu u knjizi trgovanja temeljem koje je na temelju vrijednosnih papira Republike Hrvatske preostalog roka dospijeća 2 godine i tržišne vrijednosti 95.000 kuna primila kratkoročni repo kredit od kreditne institucija u Republici Hrvatskoj u iznosu od 90.000 kuna, a za izračun izloženosti za rizik druge ugovorne strane primjenjuje složenu metodu financijskog kolateralala, koliko bi iznosila ta izloženost? Koliko bi iznosila izloženost da je riječ o obratnoj repo transakciji? Kako se u SP obrascu iskazuje izloženost druge ugovorne strane proizašle iz repo i obratnih repo transakcija u knjizi banke, a kako u knjizi trgovanja? Da li se u ovom slučaju u SP obrascima iskazuje CRM – financijski kolateral ili se izloženost iskazuje u neto iznosu? Što treba iskazati u koloni "Rizik druge ugovorne strane"?																																	
Odgovor:	Temeljem članka 107. OAJKKI osnovna izloženost u obliku vrijednosnih papira (u slučaju repo transakcije), koja je evidentirana kao aktivna bilančna stavka prikazuje se na odgovarajućem obrascu SP-x i ponderira sa ponderom koji je predviđen za tu stavku npr. vrijednosnice Republike Hrvatske u slučaju repo transakcije evidentirale bi se u obrascu SP-DB na način prikazan u tablici:																																	
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>SP-DB</th> <th>Bruto iznos izloženosti</th> <th>od čega: Rizik druge ugovorne strane</th> <th>Neto izloženost</th> <th>Neto izloženost nakon primjene tehniku</th> <th>Potpuno prilagođena vrijednost izloženosti (E*)</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>4</th> <th>11</th> <th>14</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Ukupna izloženost</td> <td>95.000</td> <td>0</td> <td>95.000</td> <td>95.000</td> <td>95.000</td> </tr> <tr> <td>2. Bilančne stavke</td> <td>95.000</td> <td>0</td> <td>95.000</td> <td>95.000</td> <td>95.000</td> </tr> <tr> <td>7. 0%</td> <td>95.000</td> <td>0</td> <td>95.000</td> <td></td> <td>95.000</td> </tr> </tbody> </table>					SP-DB	Bruto iznos izloženosti	od čega: Rizik druge ugovorne strane	Neto izloženost	Neto izloženost nakon primjene tehniku	Potpuno prilagođena vrijednost izloženosti (E*)	1	2	4	11	14	1. Ukupna izloženost	95.000	0	95.000	95.000	95.000	2. Bilančne stavke	95.000	0	95.000	95.000	95.000	7. 0%	95.000	0	95.000		95.000
SP-DB	Bruto iznos izloženosti	od čega: Rizik druge ugovorne strane	Neto izloženost	Neto izloženost nakon primjene tehniku	Potpuno prilagođena vrijednost izloženosti (E*)																													
1	2	4	11	14																														
1. Ukupna izloženost	95.000	0	95.000	95.000	95.000																													
2. Bilančne stavke	95.000	0	95.000	95.000	95.000																													
7. 0%	95.000	0	95.000		95.000																													
	Kada bi riječ bila o repo transakciji koja je evidentirana u knjizi trgovanja kreditne institucije koja izračunava pozicijske rizike ta osnovna izloženost ne bi se ponderirala u obrascima SP, već bi se njihov učinak na kapitalne zahtjeve evidentirao u okviru obrasca SK.																																	
	Izloženost za potrebe iskazivanja rizika druge ugovorne strane u slučaju repo i obratnih repo transakcija u knjizi trgovanja i knjizi banke kod svih kreditnih institucija																																	

	iskazuje se na obrascima SP-x. U navedenom primjeru repo transakcije kod kreditne institucije koja primjenjuje složenu metodu financijskog kolateralala iskazivanje izloženosti prikazuje se u obrascu kako slijedi:						
SP-IN	Bruto iznos izloženosti	od čega: Rizik druge ugovorne strane	Neto izloženost	(E _{VAM} -E)	(C _{VAM})	Potpuno prilagođena vrijednost izloženosti (E*)	
	1	2	4	12	13	14	
1. Ukupna izloženost	95.000	95.000	95.000	2.014,95	90.000	7.014,95	
4. Transakcije povezane s vrijednosnim papirima	95.000	95.000	95.000	2.014,95	90.000	7.014,95	
11. 20%	95.000	95.000	95.000			7.014,95	

	U primjeru **obratne repo transakcije** kod kreditne institucije koja primjenjuje **složenu metodu financijskog kolateralala** iskazivanje izloženosti prikazuje se u obrascu kako slijedi:						
SP-IN	Bruto iznos izloženosti	od čega: Rizik druge ugovorne strane	Neto izloženost	(E_{VAM}-E)	(C_{VAM})	Potpuno prilagođena vrijednost izloženosti (E*)	
	1	2	4	12	13	14	
1. Ukupna izloženost	90.000	90.000	90.000	0	92.985,05	0	
4. Transakcije povezane s vrijednosnim papirima	90.000	90.000	90.000	0	92.985,05	0	
11. 20%	90.000	90.000	90.000			0	

Područje:	Članak 22.
Tema:	Izloženost za obratne repo transakcije
Broj pitanja:	602
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Mora li za izračun izloženosti proizašlih iz obratnih repo transakcija kreditna institucija izračunati prilagođenu vrijednost kolateralala?
Odgovor:	Prilagođenu vrijednost kolateralala izračunava kreditna institucija koja pri izračunu izloženosti za rizik druge ugovorne strane za repo, obratne repo transakcije i transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane primjenjuje složenu metodu financijskog kolateralala.

	Iako će vjerojatno u slučaju obratnih repo transakcija potpuno prilagođena vrijednost izloženosti biti 0 budući da će uglavnom korigirana vrijednost izloženosti biti manja od korigirane vrijednosti kolaterala; kreditna institucija koja za izračun izloženosti za rizik druge ugovorne strane koja proizlazi iz obratnih repo transakcija primjenjuje složenu metodu finansijskog kolaterala dužna je izračunavati prilagođenu vrijednost izloženosti sukladno članku 364. OAJKKI.
--	--

Područje:	Članci 35. do 39. i članak 617.
Tema:	Ponderi za izloženosti prema Republici Hrvatskoj i Hrvatskoj narodnoj banci
Broj pitanja:	7
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Može li se na devizne izloženosti i izloženosti uz valutnu klauzulu koje kreditna institucija ima prema Republici Hrvatskoj i Hrvatskoj narodnoj banci primijeniti povoljniji ponder rizičnosti od 50%, uz uvjet da u bilančnoj pasivi kreditna institucije postoje odgovarajući izvori sredstava u devizama/uz valutnu klauzulu?
Odgovor:	Prema prijelaznim i završnim odredbama OAJKKI (članak 617.) kreditnoj instituciji je omogućeno da do 31. 12. 2012. godine primjeni povoljniji ponder rizika od 0% na izloženosti prema Republici Hrvatskoj i Hrvatskoj narodnoj banci i ako su iste izloženosti nominirane u valutama zemalja članica, a tako i odgovarajući izvori (obvezne). Nadalje, sukladno Odluci o izmjenama i dopunama OAJKKI u članku 35. dodan je stavak 2. kojim je propisano da kreditna institucija izloženostima prema Hrvatskoj narodnoj banci koje ne ispunjavaju uvjete iz članka 36. do članka 39. i članka 617. OAJKKI, dodjeljuje ponder rizika koji se u skladu s člancima 36. i 37. OAJKKI dodjeljuje potraživanjima od Republike Hrvatske nominiranim u toj valuti.
Broj pitanja:	8
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Da li članak 39. OAJKKI znači da se na izloženosti prema Republici Hrvatskoj i Hrvatskoj narodnoj banci uz valutnu klauzulu (primarno EUR/HRK) i u devizama (primarno EUR) ne može primijeniti povoljniji ponder rizičnosti, čak i ako postoje odgovarajući izvori sredstava u tim stranim valutama (primjerice na izloženosti kreditne institucije u obliku obvezne pričuve u valuti EUR kod Hrvatske narodne banke)?
Odgovor:	Vidjeti odgovor na pitanje br. 7.
Tema:	Izloženost prema Hrvatskoj narodnoj banci u američkim dolarima
Broj pitanja:	132
Datum objave odgovora:	23. ožujka 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Izloženostima prema Republici Hrvatskoj i Hrvatskoj narodnoj banci, te

	prema središnjim državama i središnjim bankama zemalja EU se dodjeljuje ponder 0% ako su u nacionalnoj valuti ili bilo kojoj valuti bilo koje zemlje članice EU. Koji se ponder dodjeljuje izloženosti prema npr. Hrvatskoj narodnoj banci s osnova obvezne rezerve izdvojene u USD? Da li je to onda sukladno rejtingu države tj. 50%?
Odgovor:	<p>Člankom 39. OAJKKI propisana je iznimka da se izloženostima prema Republici Hrvatskoj i Hrvatskoj narodnoj banci te središnjim državama država članica i središnjim bankama država članica, nominiranim u njihovoj valuti i s izvorima sredstava u njihovoj valuti, dodjeljuje ponder rizika 0%; odnosno sukladno članku 617. OAJKKI zaključno s danom 31. prosinca 2012. dodjeljuje im se ponder rizika 0% i ako su nominirane i s izvorima u domaćoj valuti bilo koje države članice.</p> <p>Budući da potraživanje kreditne institucije od Hrvatske narodne banke a temeljem obvezne pričuve u USD koju je kreditna institucija izdvojila na račun kod Hrvatske narodne banke nije nominirano u valuti niti jedne države članice; na isto nije moguće primijeniti odredbu članka 39. odnosno 617. već je navedeno potraživanje kreditna institucija dužna primijeniti pondere kreditnog rizika sukladno članku 36. (ako koristi VIPKR), članku 37. (ako koristi AKI), odnosno članku 35. (ako nisu ispunjeni uvjeti iz članka 36.-39. i članka 617. OAJKKI).</p> <p>Člankom 35. stavkom 2. OAJKKI propisano je da je kreditna institucija dužna izloženostima prema Hrvatskoj narodnoj banci koje ne ispunjavaju uvjete iz članka 36. do članka 39. OAJKKI (nemaju rejting odabrane VIPKR a nisu niti nominirani niti imaju izvore sredstava u kunama) i članka 617. OAJKKI (nisu niti nominirani niti imaju izvore sredstava u domaćoj valuti bilo koje države članice), dodijeliti ponder rizika koji se u skladu s člancima 36. OAJKKI (ako kreditna institucija primjenjuje rejtinge odabrane VIPKR) ili 37. OAJKKI (ako kreditna institucija primjenjuje procjene AKI) dodjeljuje potraživanjima od Republike Hrvatske nominiranim u toj valuti.</p> <p>Stoga primjerice ako je kreditna institucija odabrala VIPKR koja je Republici Hrvatskoj dodijelila rejting BBB- koji se povezuje s ponderom rizika 50%, te uz uvjet da ista VIPKR nije dodijelila rejting Hrvatskoj narodnoj banci; obvezna pričuva koja je izdvojena na račun kod Hrvatske narodne banke u američkim dolarima nositi će ponder rizika 50%.</p>
Tema:	Izloženost i izvori sredstava u istoj valuti
Broj pitanja:	9
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	<p>Vezano uz izloženosti u nacionalnoj valuti dužnika člankom 39. OAJK propisano je da kreditna institucija (KI) izloženostima prema RH i HNB-u te središnjim državama država članica i središnjim bankama država članica, nominiranim u njihovoj valuti i s izvorima u njihovoj valuti dodjeljuje ponder rizika 0%.</p> <p>Mora li kreditna institucija HNB-u dokazati postojanje izravne veze između izvora sredstava u nacionalnoj valuti i izloženosti u nacionalnoj valuti odnosno da li je dovoljno da u bilančnoj pasivi KI postoje odgovarajući izvori</p>

	sredstava u nacionalnoj valuti neovisno o porijeklu izvora sredstava (primjerice mora li imati dovoljne izvore sredstava u HRK upravo od RH i HNB-a)?
Odgovor:	Za primjenu povoljnijeg ponder rizika za navedene izloženosti KI mora dokazati da ima odgovarajuće obveze nominirane u domaćoj valuti te određene države ili središnje banke. Način na koji će to KI dokazati HNB-u prepušten je samoj KI. Primjerice, KI se može odlučiti skupno povezati bilančne izloženosti sa odgovarajućim obvezama ili može povezati pojedinačnu izloženost sa pojedinačnom obvezom (znači KI mora voditi računa o usklađenosti valuta, a može, ali ne mora voditi računa o porijeklu izvora).

Područje:	Članak 40.
Tema:	Ponderiranje izloženostima prema lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
Broj pitanja:	306
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009.
Pitanje:	Koji se ponder dodjeljuje jedinicama lokalne i područne samouprave u Republici Hrvatskoj koje nemaju kreditni rejting priznate VIPKR, te da li on ovisi o valuti u kojoj su nominirane?
Odgovor:	Sukladno članku 40. OAJKKI kreditna institucija izloženostima prema lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi dodjeljuje ponder rizika na način propisan za ponderiranje izloženosti prema institucijama s time da se ne može primjenjivati povoljnije pondere rizika za kratkoročne izloženosti u skladu s člankom 51., člankom 53. i člankom 58. OAJKKI. Konkretno ukoliko je riječ o jedinicama lokalne i područne samouprave u Republici Hrvatskoj koje nemaju kreditni rejting priznate VIPKR one trenutno nose ponder rizika 50% bez obzira u kojoj valuti te izloženosti bile nominirane. To pravilo vrijedi uvijek dok je rejting države takav da u osnovi (kada nije nominiran i s izvorima u kunama ili iznimno do 31. prosinca 2012. u nekoj drugoj valuti država članica) nosi ponder ne veći od 50%.

Područje:	Članak 50. i članak 93.
Tema:	Razlika između potraživanja prema institucijama i potraživanja u obliku ulaganja u investicijske fondove
Broj pitanja:	10
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Da li KI trebaju pojedina potraživanja voditi zasebno na društvo, a zasebno na fondu iako ta dva entiteta zajedno imaju pravnu osobnost? Da li će ovo predstavljati problem prema drugim regulatornim tijelima u RH?
Odgovor:	Sukladno OAJKKI potraživanja prema institucijama obuhvaćaju potraživanja prema kreditnim institucijama i potraživanja prema investicijskim društvima, dok su ulaganja u obliku udjela u investicijskim

	fondovima druga kategorija izloženosti. Pojam investicijsko društvo definiran je člankom 27. Zakona o kreditnim institucijama (odnosno Zakonom o tržištu kapitala). Nastavno na isto, razvidno je da KI za potrebe izvješćivanja HNB-a trebaju navedene izloženosti iskazati razdvojeno. Način na koji će KI izvješćivati druga regulatorna tijela RH propisano je regulativom tih regulatora.
--	--

Područje:	Članak 54.
Tema:	Ponderiranje institucija ovisno o valuti izloženosti
Broj pitanja:	307
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Kojim ponderom se (ovisno o valuti u kojoj je nominirana) ponderira kratkoročna izloženost prema institucijama u Republici Hrvatskoj bez rejtinga odabrane VIPKR?
Odgovor:	Svim izloženostima prema institucijama ukoliko nemaju kreditni rejting odabrane VIPKR, te ukoliko im je preostali rok dospijeća tri mjeseca ili kraći u pravilu se dodjeljuje ponder rizika 20%. No, obzirom da je člankom 54. propisano da ponder koji se dodjeljuje izloženosti prema instituciji ne može biti niži od pondera rizika koji se dodjeljuje izloženosti prema središnjoj državi; povlašteni ponder rizika 20% moguće je dodijeliti samo onim kratkoročnim izloženostima prema institucijama u Republici Hrvatskoj koje su nominirane i s izvorima u kunama ili iznimno do 31. prosinca 2012. godine u domaćoj valuti neke države članice. Ovo stoga što izloženosti prema Republici Hrvatskoj u svim drugim slučajevima nose viši ponder, te se sukladno članku 54. mora i na takve izloženosti prema institucijama primijeniti taj viši ponder rizika.

Područje:	Članak 56.
Tema:	Kategorizacija leasing društava i osiguravajućih društava
Broj pitanja:	924
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Da li se sukladno članku 56. OAJKKI izloženosti prema leasing društvima i osiguravajućim društvima raspoređuju u izloženosti prema institucijama ili trgovačkim društvima?
Odgovor:	Sukladno članku 56. OAJKKI ako finansijska institucija ima odobrenje za rad izdano od nadležnog tijela koje je nadležno i za izdavanje odobrenja i za superviziju kreditnih institucija ili ako nadležno tijelo finansijske institucije ima sklopljen ugovor o suradnji s nadležnim tijelom kreditnih institucija, te ako finansijska institucija udovoljava istim bonitetnim zahtjevima koji se primjenjuju i na kreditne institucije, pri izračunu izloženosti kreditna im institucija dodjeljuje ponder rizika na način propisan za ponderiranje izloženosti prema institucijama. Nadalje, finansijske institucije definirane su člankom 9. Zakona o kreditnim

	<p>institucijama kao pravne osobe čija je isključiva ili pretežna djelatnost stjecanje udjela u kapitalu odnosno pružanje jedne ili više osnovnih finansijskih usluga iz članka 5. stavka 1. točke 2. do 7., točke 9. i točke 11. do 17. toga zakona. Stoga ukoliko je leasing društvu pretežna djelatnost finansijski najam ili neka druga usluga navedena u članku 5. stavku 1. točkama 2. do 7., točki 9. i točkama 11. do 17. toga zakona; isto se može smatrati finansijskom institucijom. No, budući da pretežna djelatnost osiguravajućih društava vjerojatno nije neka od usluga navedenih u članku 5. stavku 1. točkama 2. do 7., točki 9. i točkama 11. do 17. toga zakona; isto se ne može smatrati finansijskom institucijom.</p> <p>Stoga bi se isključivo izloženost prema leasing društvima koja zadovoljavaju uvjete iz članka 56. OAJKKI mogla rasporediti u izloženost prema institucijama. No, iako Hrvatska narodna banka sa Hrvatskom agencijom za nadzor finansijskih usluga ima sklopljen sporazum o suradnji; prema našim saznanjima leasing društva sa sjedištem u Republici Hrvatskoj nisu podložna istim bonitetnim zahtjevima kojima su podložne kreditne institucije. Stoga smatramo da leasing društva sa sjedištem u Republici Hrvatskoj trenutno ne ispunjavaju uvjet temeljem kojeg bi se izloženost prema takvim društvima mogla rasporediti u izloženost prema institucijama.</p>
--	--

Područje:	Članak 56.
Tema:	Finansijske institucije
Broj pitanja:	771
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li se kartičarske, faktoring i slične tvrtke mogu klasificirati u institucije i pod kojim uvjetima?
Odgovor:	Uvjeti pod kojima se izloženosti prema finansijskim institucijama mogu uključiti u kategoriju izloženosti prema institucijama propisani su člankom 56. OAJKKI. Propisani uvjeti uključuju uvjet da finansijska institucija ima odobrenje za rad izdano od nadležnog tijela koje je nadležno i za izdavanje odobrenja i za superviziju kreditnih institucija te da udovoljava istim bonitetnim zahtjevima koji se primjenjuju i na kreditne institucije. Obzirom da Hrvatska narodna banka trenutno ne izdaje odobrenje za rad kartičarskim kućama ni trgovackim društvima koja se bave faktoringom, niti isti udovoljavaju istovjetnim bonitetnim zahtjevima kojima udovoljavaju kreditne institucije; izloženosti prema kartičarskim kućama i faktoring društvima nije moguće tretirati kao izloženosti prema institucijama sukladno članku 56. OAJKKI.

Područje:	Članci 61. do 64.
Tema:	Dodjela rejtinga domaćem trgovackom društvu
Broj pitanja:	141
Datum objave odgovora:	20. travnja 2009.
Pitanje:	Ako domaće trgovacko društvo ili banka ima rejting da li je kreditna institucija dužna primjenjivati ponder rizika sukladno rejtingu, a tek ako nema rejtinga primijeniti pondere HNB-a?
Odgovor:	Sukladno članku 109. OAJKKI kreditna institucija izabire jednu ili više priznatih VIPKR čije će kreditne rejtinge odnosno kreditne procjene primijeniti pri utvrđivanju pondera rizika za bilančne i izvanbilančne stavke. Nadalje, Hrvatska narodna banka na temelju određenih kvantitativnih i kvalitativnih kriterija provodi postupak raspoređivanja kreditnih rejtinga priznatih VIPKR te izrađuje skalu procjene kreditne kvalitete; temeljem koje kreditna institucija određuje koji stupanj kreditne kvalitete odgovara kojem kreditnom rejtingu dodijeljenom od strane VIPKR. Stoga je pogrešno shvaćanje da su ponderi koji su propisani dijelom 2.2. glave II OAJKKI propisani ponderi Hrvatske narodne banke koji predstavljaju alternativu rejtingu VIPKR-a.

Područje:	Članak 65. stavak 1.
Tema:	Izloženosti prema stanovništvu
Broj pitanja:	11
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Sukladno nacrtu OAJKKI u grupu povezanih osoba bilo je potrebno povezati i sve fizičke osobe (npr. supružnike) jer postoji vjerojatnost da im ukupna izloženost prelazi 2,5 milijuna kuna. Kako su do sada grupe povezanih osoba imale zakonski najniži limit od 10% JK većina kreditnih institucija nije povezivala u grupe povezanih osoba i fizičke osobe sa malim iznosima plasmana. Iz navedenog proizlazi da i "prava" fizička osoba zapravo može biti segmentirana kao trgovacko društvo u slučaju izloženosti grupe povezanih fizičkih osoba.
Odgovor:	Fizička osoba ne raspoređuje se u kategoriju izloženosti prema trgovackim društvima, nego im se u okviru kategorije izloženosti prema stanovništvu ukoliko ne zadovoljavaju uvjete za ponder rizika 75% dodjeljuje ponder 100%. Navedeno je propisano u stavku 3. članka 65. OAJKKI.
Broj pitanja:	12
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. godine sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	U koju kategoriju izloženosti idu oni dužnici koji ne zadovoljavaju kriterije iz članka 65. i 66. a fizičke su osobe ili obrtnici ili osobe koje se bave slobodnim zanimanjima?

Odgovor:	Nastavno na odgovor na pitanje broj 11, izloženosti prema fizičkim osobama (ne uključujući obrtnike i osobe koje se bave slobodnim zanimanjima) koje ne udovoljavaju kriterijima za dodjelu povlaštenog pondera 75% u kategoriji stanovništva, i dalje će se razvrstati u kategoriju stanovništva, ali bez primjene povlaštenog pondera rizika 75%, već će se na iste primijeniti ponder 100%. Ako izloženost prema MSD (koje uključuje obrtnike i osobe koje se bave slobodnim zanimanjima) ne udovoljavaju uvjetima za povlašteni ponder rizika 75%, a ne zadovoljava uvjete niti za jednu drugu kategoriju razvrstati će se u kategoriju izloženosti prema trgovačkim društvima.
----------	--

Područje:	Članak 65. stavak 2. i 3.
Tema:	Izloženost dužnika prema grupi povezanih osoba s kreditnom institucijom
Broj pitanja:	13
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009. (ažurirano 11.ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Kako bi se ispravno odredila pripadnost segmentu definiranom u članku 65. (izloženost prema stanovništvu) potrebno je imati i informaciju o izloženosti grupacije prema grupi povezanih osoba što je komplikiran proces za neke od kreditnih institucija. Također, ovdje se javlja problem davanja informacija o klijentu bankama unutar grupacije, uključujući i banke izvan Hrvatske.
Odgovor:	Imajući u vidu navedeno, u konačnoj verziji OAJKKI izmijenjen je članak 65. stavak 3. na način da je obveza kreditne institucije da poduzima "razumne" radnje kako bi prikupila navedene informacije pod čime se podrazumijeva praćenje značajnijih dužnika i s njima povezanih osoba na razini grupacije kojoj pripada KI. <i>Napomena: nadopuna odgovora dana je kroz odgovor broj 755. objavljen 31. ožujka 2010. godine u sklopu odgovora na Odluku o velikim izloženostima kreditnih institucija.</i>

Područje:	Članak 65. stavak 4.
Tema:	Ukupna bilančna izloženost
Broj pitanja:	926
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Što se sukladno članku 65. stavku 4. OAJKKI podrazumijeva pod terminom ukupne bilančne izloženosti (bruto ili neto nakon umanjenja za ispravak vrijednosti)?
Odgovor:	Sukladno članku 65. stavku 4. OAJKKI, ukupna bilančna izloženost iskazana je u neto iznosu budući da se sukladno članku 10. stavku 2. OAJKKI djelomično nadoknadivi plasmani i potpuno nenadoknadivi plasmani iskazuju u iznosu nominalne knjigovodstvene vrijednosti umanjene za utvrđeni ispravak vrijednosti osim u slučajevima kada je odlukom određeno drugačije.

Područje:	Članak 65. i 66.
Tema:	Kriteriji za diverzifikaciju portfelja stanovništva
Broj pitanja:	146
Datum objave odgovora:	20. travnja 2009. (ažurirano 11.ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Da bi se određena izloženost stanovništvu (uključujući MSD) mogla ponderirati sa ponderom rizika 75% po standardiziranom pristupu, izloženost ne smije prijeći 2,5 milijuna kuna i pokazatelj diverzificiranosti mora biti manji ili jednak 0,2% tj. kreditna institucija mora imati više od 500 partija te vrste kredita. Koji bi bili kriteriji za grupiranje kredita stanovništvu? Da li je dovoljno imati podjelu na npr: stambeni, automobilski, hipotekarni, nemajenski, minusi po tekućim računima, krediti po karticama i svi krediti MSD zajedno kao jedna grupa?
Odgovor:	Člankom 66. OAJKKI propisano je da kreditna institucija može pojedini dio portfelja stanovništva smatrati diversificiranim ako je internim aktima propisala grupe istih proizvoda posebno za fizičke osobe, a posebno za MSD, te ako je pokazatelj diversificiranosti za određenu grupu istih proizvoda manji ili jednak 0,2%. Istim proizvodom mogu se smatrati isključivo proizvodi istovrsnih rizičnih karakteristika s obzirom na drugu ugovornu stranu, namjenu i preostale karakteristike. Pri podjeli portfelja potrebno je voditi računa o karakteristikama proizvoda jer je za primjenu pondera 75% bitan uvjet da kreditna institucija u istoj grupi ima značajan broj proizvoda istovrsnih rizičnih karakteristika kako bi na taj način značajno smanjila rizike koji proizlaze iz takvog poslovanja.

Područje:	Članak 66.
Tema:	Pokazatelj diversifikacije
Broj pitanja:	192
Datum objave odgovora:	20. travnja 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Članak 65. i 66. OAJKKI definira pokazatelj diversifikacije po svakom proizvodu posebno za fizičke osobe, a posebno za MSD. Da li izračunu ovog pokazatelja podliježu i izvanbilančne stavke (izdane garancije, akreditivi)?
Odgovor:	Člankom 66. OAJKKI propisano je da kreditna institucija može pojedini dio portfelja stanovništva smatrati diversificiranim ako vrijednost pokazatelja diversificiranosti nije veća od 0,2%. Budući da se ovaj pokazatelj izračunava za svaki proizvod isti mora biti zadovoljen kako za proizvode koji čine bilančnu, tako i za proizvode koji čine izvanbilančnu izloženost.

Tema:	Definicija proizvoda
Broj pitanja:	259
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	<p>Što se u smislu članka 66. Odluke smatra proizvodom, odnosno do koje razine se nešto može smatrati proizvodom za koji se izračunava pokazatelj diversificiranosti?</p> <p>Da li se proizvodom smatra kredit ili je proizvod neka specifična vrsta kredita, npr. nemajenski kredit ili nemajenski kredit za umirovljenike?</p>
Odgovor:	<p>Istovjetnim proizvodima se u smislu članka 66. Odluke mogu smatrati isključivo proizvodi istovrsnih rizičnih karakteristika s obzirom na drugu ugovornu stranu, namjenu i preostale karakteristike. Dakle istim se proizvodom ne bi mogli smatrati kredit odobren fizičkoj osobi i kredit odobren malom i srednjem društvu.</p> <p>Nadalje istim se proizvodom ne bi mogli smatrati kredit za kupnju automobila i stambeni kredit. Stoga je u OAJKKI definirano da svaka kreditna institucija svojim internim aktom sukladno svom katalogu proizvoda i njihovim rizičnim karakteristikama propiše grupe istih proizvoda.</p>
Tema:	Koeficijent diverzificiranosti
Broj pitanja:	772
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Kako kreditna institucija dokazuje diverzificiranost za potraživanja koja se ne vežu uz neki rizični proizvod primjerice potraživanja temeljem naknade za platni promet?
Odgovor:	Za potrebe ovog članka proizvodom se ne smatraju samo krediti ili depoziti, obavljanje neke od usluga iz područja platnog prometa također se smatra proizvodom odnosno uslugom koju kreditna institucija pruža.

Područje:	Članaci 65. - 68.
Tema:	Kategorizacija izloženosti koje su osigurane stambenim nekretninama
Broj pitanja:	727
Datum objave odgovora:	14. svibnja 2010.
Pitanje:	Pod pretpostavkom da kreditna institucija sa stanjem na dan 31.03.2010. godine za svoje izloženosti prema stanovništvu ne raspolaže dokazima o broju stambenih nekretnina koje vlasnik nekretnine ima u vlasništvu da li je ispravno takve izloženosti rasporediti u izloženosti prema stanovništvu i primijeniti ponder 75% sa stanjem na dan 31.03.2010.?

Odgovor:	<p>Kreditna institucija je prema članku 11. OAJKKI dužna sve izloženosti iz knjige banke razvrstati u pripadajuće kategorije izloženosti navedene u istom članku i dodijeliti im pripadajući ponder rizika. Pri tome, kreditna institucija sama odlučuje i bira u koju kategoriju će razvrstati određenu izloženost ovisno o tome da li su ispunjeni uvjeti za razvrstavanje u tu kategoriju. Iznimno, ako se radi o dospjelim nenaplaćenim potraživanjima, sekuritizacijskim pozicijama i visokorizičnim potraživanjima, kreditna institucija dužna je iste razvrstati u pripadajuće kategorije izloženosti kao što je propisano u članku 79. a) OAJKKI.</p> <p>Dakle, ako određena izloženost prema fizičkoj osobi ispunjava uvjete propisane člancima 65. do 68. OAJKKI za kategoriju izloženosti prema stanovništvu, kreditna institucija može istu rasporediti u ovu kategoriju bez obzira na to kojim instrumentima osiguranja je osigurana i dodijeliti joj odgovarajuće pondere rizika propisane za tu kategoriju (75% i 100%).</p> <p>Skrećemo pozornost na potrebu ispunjavanja uvjeta za primjenu pondera rizika 75% propisanih u članku 65. stavku 4. OAJKKI, pri čemu posebno naglašavamo kako kreditna institucija treba utvrditi da ukupna bilančna izloženost (osim izloženosti osiguranih stambenim nekretninama koje su uključene u tu kategoriju) ne samo kreditne institucije već i osoba koje su s njom povezane, prema dužniku i grupi s njim povezanih osoba ne prelazi 2,5 milijuna kuna.</p>
----------	---

Područje:	Članaci 69. i 70.
Tema:	Kategorizacija izloženosti koje su osigurane stambenim nekretninama
Broj pitanja:	728
Datum objave odgovora:	14. svibnja 2010.
Pitanje:	S obzirom da će kreditna institucija za nove stambene kredite odobrene fizičkim osobama početi prikupljati sve potrebne dokaze o ispunjavanju uvjeta za primjenu pondera rizika 35%, da li je ispravno sve stambene kredite navedene u pitanju 727. i odobrene do 31.03.2010. za koje nema dokaz o broju stambenih nekretnina u vlasništvu rasporediti u ponder 75%, a novoodobrene stambene kredite za koje će biti dostupni dokaz o ispunjavanju uvjeta rasporediti u ponder 35%?
Odgovor:	Kao što je navedeno u odgovoru na pitanje 727. kreditna institucija može stambene kredite odobrene fizičkim osobama koji ne ispunjavaju uvjete za kategoriju izloženosti osigurane nekretninama rasporediti u kategoriju izloženosti stanovništvu pri čemu nije bitno kada su krediti odobreni nego da li ispunjavaju uvjete za raspoređivanje u određenu kategoriju. Novoodobrene stambene kredite, kao i druge koji ispunjavaju uvjete za kategoriju izloženosti osigurane nekretninama kreditna institucija može rasporediti u tu kategoriju i dodijeliti im pondere rizika 35% i 100% kao što je propisano člancima 69. i 70. OAJKKI.

Područje:	Članak 68.
Tema:	Vrijednosni papiri (mjenice) - izdane od strane obrtnika
Broj pitanja:	335
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	U koji SP obrazac se uključuju izloženosti po mjenicama izdanim od obrtnika budući da je u članku 68. OAJKKI navedeno da se u izloženosti prema stanovništvu ne mogu uključiti vrijednosni papiri?
Odgovor:	Člankom 68. Odluke propisano je da se u kategoriju izloženosti prema stanovništvu ne mogu uključiti vrijednosni papiri osim mjenica i čekova. Vlastite mjenice izdane od strane obrtnika, ukoliko isti zadovoljava uvjete iz članka 65. stavka 4. OAJKKI uključuju se u kategoriju izloženosti prema stanovništvu.

Područje:	Članak 71.											
Tema:	Dokazi za korištenje stambenih nekretnina											
Broj pitanja:	377											
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)											
Pitanje:	Koje vrste dokaza o korištenju stambenih nekretnina se smatraju prihvatljivim u smislu članka 71. Odluke?											
Odgovor:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Stambena nekretnina</th> <th>Dokaz o korištenju nekretnine</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Vlasnik nekretnine stanuje u nekretnini</td><td>Adresa nekretnine istovjetna je prebivalištu vlasnika nekretnine navedenom na osobnoj iskaznici vlasnika nekretnine ili na drugom dokazu o prebivalištu.</td></tr> <tr> <td>2. Vlasnik nekretnine će stanovati u nekretnini</td><td>Potpisana izjava vlasnika nekretnine da će stanovati u predmetnoj nekretnini. Nakon što vlasnik počne stanovati u navedenoj nekretnini potrebno je osigurati dokaz naveden pod 1.</td></tr> <tr> <td>3. Vlasnik nekretninu daje u najam/leasing za potrebe stanovanja</td><td>Ugovor o najmu/leasingu s potvrdom da je isti podnijet poreznoj upravi u svrhu utvrđivanja poreza. Ako u ugovoru o najmu/leasingu nije navedeno da se nekretnina daje u najam/leasing za potrebe stanovanja, tada se ta činjenica dokazuje potpisom izjavom najmodavca.</td></tr> <tr> <td>4. Vlasnik ima u vlasništvu najviše dvije stambene nekretnine</td><td>Potpisana izjava vlasnika nekretnine da ima u vlasništvu najviše dvije stambene nekretnine.</td></tr> </tbody> </table>		Stambena nekretnina	Dokaz o korištenju nekretnine	1. Vlasnik nekretnine stanuje u nekretnini	Adresa nekretnine istovjetna je prebivalištu vlasnika nekretnine navedenom na osobnoj iskaznici vlasnika nekretnine ili na drugom dokazu o prebivalištu.	2. Vlasnik nekretnine će stanovati u nekretnini	Potpisana izjava vlasnika nekretnine da će stanovati u predmetnoj nekretnini. Nakon što vlasnik počne stanovati u navedenoj nekretnini potrebno je osigurati dokaz naveden pod 1.	3. Vlasnik nekretninu daje u najam/leasing za potrebe stanovanja	Ugovor o najmu/leasingu s potvrdom da je isti podnijet poreznoj upravi u svrhu utvrđivanja poreza. Ako u ugovoru o najmu/leasingu nije navedeno da se nekretnina daje u najam/leasing za potrebe stanovanja, tada se ta činjenica dokazuje potpisom izjavom najmodavca.	4. Vlasnik ima u vlasništvu najviše dvije stambene nekretnine	Potpisana izjava vlasnika nekretnine da ima u vlasništvu najviše dvije stambene nekretnine.
Stambena nekretnina	Dokaz o korištenju nekretnine											
1. Vlasnik nekretnine stanuje u nekretnini	Adresa nekretnine istovjetna je prebivalištu vlasnika nekretnine navedenom na osobnoj iskaznici vlasnika nekretnine ili na drugom dokazu o prebivalištu.											
2. Vlasnik nekretnine će stanovati u nekretnini	Potpisana izjava vlasnika nekretnine da će stanovati u predmetnoj nekretnini. Nakon što vlasnik počne stanovati u navedenoj nekretnini potrebno je osigurati dokaz naveden pod 1.											
3. Vlasnik nekretninu daje u najam/leasing za potrebe stanovanja	Ugovor o najmu/leasingu s potvrdom da je isti podnijet poreznoj upravi u svrhu utvrđivanja poreza. Ako u ugovoru o najmu/leasingu nije navedeno da se nekretnina daje u najam/leasing za potrebe stanovanja, tada se ta činjenica dokazuje potpisom izjavom najmodavca.											
4. Vlasnik ima u vlasništvu najviše dvije stambene nekretnine	Potpisana izjava vlasnika nekretnine da ima u vlasništvu najviše dvije stambene nekretnine.											

Područje:	Članak 71. i 74.
Tema:	Učestalost provjere promjena u korištenju nekretnina
Broj pitanja:	379
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009.
Pitanje:	Da li je potrebno pratiti promjene u korištenju nekretnine tijekom otplate kredita? Ako da, koliko učestalo?
Odgovor:	U članku 71. i 74. OAJKKI propisano je što se smatra stambenom i poslovnom nekretninom. Ispunjavanje tih uvjeta potrebno je kontinuirano pratiti.

Područje:	Članak 71.
Tema:	Ispunjavanje uvjeta o vlasništvu nad dvije stambene nekretnine
Broj pitanja:	779
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li je i za izloženosti koje su nastale prije donošenja Odluke o izmjenama i dopunama OAJKKI potrebno pribaviti izjavu vlasnika da u vlasništvu ima najviše dvije stambene nekretnine?
Odgovor:	Da. Pri tome je potrebno naglasiti da se isto odnosi i na sve druge uvjete propisane u OAJKKI, jer se određeni ponder rizika može primijeniti na izloženosti koje na dan izračunavanja kapitalnih zahtjeva ispunjavaju propisane uvjete, bez obzira na vrijeme njihovog nastanka.
Tema:	Vlasnik stambene nekretnine
Broj pitanja:	780
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li se uvjeti propisani u članku 71. stavcima 1. i 2. odnose na sadašnjeg ili na budućeg vlasnika stambene nekretnine koja je instrument osiguranja kredita ili drugog oblika izloženosti kreditne institucije?
Odgovor:	<p>U slučaju da je stambena nekretnina čiju kupnju kreditira kreditna institucija ujedno i instrument osiguranja za taj kredit tada se uvjeti propisani u članku 71. odnose na budućeg vlasnika te nekretnine. Dakle, u tom slučaju budući vlasnik treba stanovati ili će stanovati u toj nekretnini. Jednako tako, budući vlasnik stambene nekretnine ne smije imati u vlasništvu više od dvije stambene nekretnine uključujući i tu nekretninu čija kupnja je predmet kreditiranja.</p> <p>U drugom slučaju kada se kao instrument osiguranja za kredit daje stambena nekretnina u vlasništvu neke druge osobe koja nije dužnik, a ni budući vlasnik nekretnine (dužnik i založni/fiducijski dužnik su različite osobe), tada se uvjeti iz članka 71. odnose na vlasnika stambene nekretnine koja je instrument osiguranja. Konkretno, ako je osoba A kao instrument osiguranja za kredit za kupnju stana pribavila obiteljsku kuću u vlasništvu</p>

	svojeg roditelja. Tada je bitno da roditelj kao vlasnik nekretnine ispunjava propisane uvjete, a ne osoba A koja je budući vlasnik stana kojeg kupuje na kredit.
--	--

Područje:	Članak 71. stavk 1. i 2.
Tema:	Suvlasništvo - dvije stambene nekretnine
Broj pitanja:	889
Datum objave odgovora:	14. svibnja 2010.
Pitanje:	Kako promatrati uvjet o dvije stambene nekretnine u slučaju da je stan koji se daje u zalog za tuđi kredit u vlasništvu supružnika koji imaju suvlasničke udjele od 50% i koji stanuju u tom stanu, a supruga ujedno u svom vlasništvu ima još dvije stambene nekretnine?
Odgovor:	<p>U skladu s člankom 71. stavkom 2. OAJKKI kreditna institucija može dodijeliti ponder rizika 35% pod uvjetom da vlasnik stambene nekretnine ima u vlasništvu najviše dvije stambene nekretnine. S obzirom da u vašem konkretnom slučaju postoji više osoba koje su vlasnici/suvlasnici stana koji se daje u zalog, uvjet o dvije stambene nekretnine odnosi se na obje osobe zajedno. Što znači da supružnici zajedno ne smiju imati u vlasništvu više od dvije stambene nekretnine pri čemu se u obzir uzimaju i suvlasnički udjeli od 50% i više kao što je navedeno u odgovoru na pitanje broj 781. na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke. Pri utvrđivanju ukupnog broja nekretnina potrebno je zbrojiti stambene nekretnine u vlasništvu svakog suvlasnika koji ima 50% i više udjela u stambenoj nekretnini koja je dana u zalog te takav zbroj ne smije prelaziti iznos od 200% kao što je navedeno u odgovoru na pitanje broj 781. U slučaju za koji je postavljeno pitanje taj uvjet nije zadovoljen jer već supruga sama ima u vlasništvu više od dvije stambene nekretnine.</p> <p>Glede ispunjavanja uvjeta o stanovanju iz članka 71. stavka 1. OAJKKI u slučaju kada više osoba ima suvlasnički udio u stambenoj nekretnini koja je dana kao instrument osiguranja, dovoljno je da barem jedan od suvlasnika stanuje ili će stanovati u toj nekretnini o čemu treba osigurati odgovarajuće dokaze.</p>

Područje:	Članak 71. stavak 2.
Tema:	Suvlasništvo i utvrđivanje broja nekretnina u vlasništvu
Broj pitanja:	781
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	<p>Kako tretirati stambene nekretnine koje su u suvlasništvu više osoba?</p> <p>Supružnici imaju zemljište (suvlasništvo 50%) i suprug ima 50% obiteljske kuće. Znači li to da suprug kao budući vlasnik nekretnine koju kupuje kreditom ne zadovoljava uvjete za 35% jer u vlasništvu ima više od 2 stambene nekretnine?</p>

Odgovor:	<p>Prilikom utvrđivanja da li vlasnik stambene nekretnine ima u vlasništvu najviše dvije nekretnine potrebno je u obzir uzeti i nekretnine koje su u suvlasništvu i to na način da se suvlasnički udjeli koji iznose 50% i više uključe u ukupan zbroj vlasničkih i suvlasničkih udjela koji ne smije prelaziti 200%. Suvlasnički udjeli manji od 50% ne ulaze u ukupan zbroj nego se zanemaruju.</p> <p>U konkretnom slučaju postavlja se pitanje koliko stambenih nekretnina suprug ima u vlasništvu. Suvlasništvo nad zemljištem 50% i suvlasništvo na obiteljskom kućom 50%: ukupno 100% iz čega proizlazi da suprug ima u vlasništvu jednu stambenu nekretninu.</p> <p>Kad bi proširili ovaj slučaj na način da je suprug još i suvlasnik stana s udjelom od 33% i vlasnik drugog stana, tada bi ukupan zbroj vlasničkih i suvlasničkih udjela iznosio 200% (zemljište 50%, obiteljska kuća 50% i stan 100%). Suvlasnički udjel u stanu od 33% ne uključuje se u zbroj.</p>
Broj pitanja:	782
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li se uvjet da vlasnik stambene nekretnine ima u vlasništvu najviše dvije stambene nekretnine odnosi samo na vlasnika ili i na osobe koje su s njim povezane ?
Odgovor:	Uvjet se odnosi samo na vlasnika, a ne i na sve s njim povezane osobe.
Broj pitanja:	795
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li se garaža/parkirališno mjesto nad kojom je zasnovana hipoteka odnosno fiducijarni prijenos vlasništva zajedno s obiteljskom kućom, stonom i pripadajućim dijelovima stana u etažnom vlasništvu koji su namijenjeni stanovanju tretira kao jedna nekretnina u kontekstu brojanja stambenih nekretnina vlasnika radi ispunjenja uvjeta iz članka 71. stavak 2.? Na primjer, vlasnik ima stan i garažu koje je dao kao kolateral za kredit, što bi značilo da ima u vlasništvu samo jednu stambenu nekretninu.
Odgovor:	Da, u slučaju da je hipoteka/fiducijarni prijenos vlasništva zasnovan na garaži ili parkirališnom mjestu zajedno s obiteljskom kućom, stonom i pripadajućim dijelovima stana u etažnom vlasništvu koji su namijenjeni stanovanju, garaža ili parkirališno mjesto i ta druga stambena nekretnina se tretiraju kao jedna nekretnina u kontekstu brojanja stambenih nekretnina vlasnika radi ispunjenja uvjeta iz članka 71. stavak 2.

Područje:	Članak 71. stavak 2.
Tema:	Suvlasništvo i utvrđivanje broja nekretnina u vlasništvu
Broj pitanja:	781
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	<p>Kako tretirati stambene nekretnine koje su u suvlasništvu više osoba?</p> <p>Supružnici imaju zemljište (suvlasništvo 50%) i suprug ima 50% obiteljske kuće. Znači li to da suprug kao budući vlasnik nekretnine koju kupuje kreditom ne zadovoljava uvjete za 35% jer u vlasništvu ima više od 2 stambene nekretnine?</p>
Odgovor:	<p>Prilikom utvrđivanja da li vlasnik stambene nekretnine ima u vlasništvu najviše dvije nekretnine potrebno je u obzir uzeti i nekretnine koje su u suvlasništvu i to na način da se suvlasnički udjeli koji iznose 50% i više uključe u ukupan zbroj vlasničkih i suvlasničkih udjela koji ne smije prelaziti 200%. Suvlasnički udjeli manji od 50% ne ulaze u ukupan zbroj nego se zanemaruju.</p> <p>U konkretnom slučaju postavlja se pitanje koliko stambenih nekretnina suprug ima u vlasništvu. Suvlasništvo nad zemljištem 50% i suvlasništvo na obiteljskom kućom 50%: ukupno 100% iz čega proizlazi da suprug ima u vlasništvu jednu stambenu nekretninu.</p> <p>Kad bi proširili ovaj slučaj na način da je suprug još i suvlasnik stana s udjelom od 33% i vlasnik drugog stana, tada bi ukupan zbroj vlasničkih i suvlasničkih udjela iznosio 200% (zemljište 50%, obiteljska kuća 50% i stan 100%). Suvlasnički udjel u stanu od 33% ne uključuje se u zbroj.</p>
Broj pitanja:	782
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li se uvjet da vlasnik stambene nekretnine ima u vlasništvu najviše dvije stambene nekretnine odnosi samo na vlasnika ili i na osobe koje su s njim povezane ?
Odgovor:	Uvjet se odnosi samo na vlasnika, a ne i na sve s njim povezane osobe.
Broj pitanja:	795
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	<p>Da li se garaža/parkirališno mjesto nad kojom je zasnovana hipoteka odnosno fiducijarni prijenos vlasništva zajedno s obiteljskom kućom, stonom i pripadajućim dijelovima stana u etažnom vlasništvu koji su namijenjeni stanovanju tretira kao jedna nekretnina u kontekstu brojanja stambenih nekretnina vlasnika radi ispunjenja uvjeta iz članka 71. stavak 2.? Na primjer, vlasnik ima stan i garažu koje je dao kao kolateral za kredit, što bi značilo da ima u vlasništvu samo jednu stambenu nekretninu.</p>

Odgovor:	Da, u slučaju da je hipoteka/fiducijarni prijenos vlasništva zasnovan na garaži ili parkirališnom mjestu zajedno s obiteljskom kućom, stanom i pripadajućim dijelovima stana u etažnom vlasništvu koji su namijenjeni stanovanju, garaža ili parkirališno mjesto i ta druga stambena nekretnina se tretiraju kao jedna nekretnina u kontekstu brojanja stambenih nekretnina vlasnika radi ispunjenja uvjeta iz članka 71. stavak 2.
----------	---

Područje:	Članak 73.
Tema:	Nekretnina kao kolateral
Broj pitanja:	191
Datum objave odgovora:	20. travnja 2009.
Pitanje:	Da bismo na izloženosti osigurane hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad stambenom nekretninom mogli primijeniti ponder rizika 35% moraju biti ispunjeni uvjeti pod točkama 1. do 4. članka 73. Odluke. U točki 3. članka 73. Odluke govori se o minimalnim zahtjevima za priznavanje i vrednovanje nekretnine što je propisano u člancima 350. i 363. Odluke. Ukoliko primjenjujemo standardizirani pristup i ne možemo nekretninu koristiti kao vrstu kreditne zaštite, već imamo izloženosti koje su osigurane hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad stambenom nekretninom; da li i u tom slučaju stambena nekretnina mora zadovoljavati uvjete iz članka 350. točke 1. do 4. Odluke koje govore o priznavanju nekretnine kao vrste kreditne zaštite?
Odgovor:	Člankom 73. Odluke propisani su uvjeti koje mora zadovoljiti izloženost osigurana hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad stambenom nekretninom kako bi na istu kreditna institucija koja primjenjuje standardizirani pristup mogla primijeniti ponder rizika 35%. Jedan od uvjeta je i udovoljavanje minimalnim zahtjevima za priznavanje i pravilima vrednovanja nekretnine koji su propisani člancima 350. i 363. Odluke. Stoga, bez obzira što kreditne institucije koje koriste standardizirani pristup izračuna iznosa izloženosti ponderiranog kreditnim rizikom ne mogu primijeniti nekretninu kao vrstu kreditne zaštite u skladu s dijelom 4. Glave II Odluke; ukoliko na izloženost koja je osigurana hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad stambenom nekretninom žele primijeniti ponder rizika 35% moraju zadovoljiti i uvjete propisane člancima 350. i 363. Odluke.

Područje:	Članak 73. točka 1. i 2.
Tema:	Ispunjavanje uvjeta o kreditnoj sposobnosti dužnika i vrijednosti nekretnine
Broj pitanja:	787
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	<p>Da li kreditna institucija može prihvati nekretninu u slučajevima kad kreditna institucija nema informacija o kreditnoj sposobnosti dužnika (npr. hipotekarni krediti), a sve u kontekstu uvjeta da rizik dužnika ne smije ovisiti o nekretnini?</p>
Odgovor:	<p>Kreditna institucija ne može dodijeliti ponder rizika 35% izloženosti osiguranoj stambenom nekretninom ako rizik vezan uz dužnika materijalno ovisi o novčanom toku koji je rezultat uporabe stambene nekretnine ili ishoda projekta, odnosno ako sposobnost dužnika da podmiruje obvezu materijalno ovisi o novčanim tokovima koje stvara stambena nekretnina. Prema tome, uvjet za dodjelu pondera rizika 35% je procjena kreditne sposobnosti dužnika te jasno odvajanje sposobnosti dužnika da podmiruje obvezu od novčanih tijekova koji su rezultat uporabe stambene nekretnine.</p> <p>Jednako vrijedi i kod dodjele pondera za izloženosti osigurane poslovnim nekretninama.</p>
Tema:	Ispunjavanje uvjeta za poslovne nekretnine iz članka 73. točke 2.
Broj pitanja:	788
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	<p>Molim vas navedite primjere u kojima rizik vezan uz dužnika materijalno ne ovisi o novčanom toku koji je rezultat uporabe poslovne nekretnine dane kao kolateral i obratno.</p> <p>Koji su novčani tokovi rezultat uporabe ureda, industrijskih objekata, proizvodnih hala, poljoprivrednih zemljišta, turističkih objekata te što se podrazumijeva pod "materijalno značajnim"?</p>
Odgovor:	<p>Osnovni uvjet kod izloženosti osiguranih poslovnim nekretninama je da vlasnik u njima obavlja djelatnost ili ih daje u zakup/leasing, iz čega proizlazi važnost nekretnina za poslovanje vlasnika. Međutim, motivacija je tek jedna od osnova za dodjelu povlaštenog pondera. Druga osnova za dodjelu takvog pondera je jasno odvajanje sposobnosti dužnika da podmiruje obvezu od samih novčanih tokova koji su rezultat uporabe poslovne nekretnine. Drugim riječima, kreditna sposobnost dužnika ne smije materijalno ovisiti o uporabi poslovne nekretnine.</p> <p>Konkretno, u slučaju kada se kreditna sposobnost dužnika temelji na novčanim tokovima ostvarenim obavljanjem poslovne djelatnosti u vlastitoj poslovnoj nekretnini, a instrument osiguranja kredita je druga poslovna nekretnina koja je dana u zakup i koja generira novčane tokove, ali oni ne čine izvor sredstava za otplatu kredita, tada je ispunjen uvjet iz članka 73. točke 2. (može se dodijeliti ponder rizika 50%). S druge pak strane, u</p>

	<p>slučaju da zakupnina, ostvarena davanjem u zakup poslovne nekretnine koja je dana kao instrument osiguranja za kredit, čini osnovni izvor sredstava za otplatu kredita, smatra se da sposobnost dužnika da podmiruje obvezu ovisi o toj nekretnini pa nije zadovoljen uvjet iz članka 73. točke 2. OAJKKI (ne može se dodijeliti ponder rizika 50%).</p> <p>Općenito, pod novčanim tokovima koji su rezultat uporabe nekretnine smatraju se novčani tokovi nastali obavljanjem poslovne djelatnosti u toj nekretnini, kao i novčani tokovi od davanja nekretnine u zakup.</p> <p>Prema tome, svaka poslovna nekretnina u kojoj dužnik obavlja svoju djelatnost koja mu stvara novčane tokove koji čine osnovu njegove kreditne sposobnosti, u načelu se ne može priznati kao instrument osiguranja za ponder rizika 50%. Naime, to zapravo znači da bez uporabe te poslovne nekretnine dužnik ne može uredno plaćivati svoj kredit, pa proizlazi da kreditna institucija nije odvojila kreditnu sposobnost dužnika od uporabe poslovne nekretnine, jer se kredit vraća upravo iz uporabe poslovne nekretnine.</p> <p>Primjerice, ako trgovačko društvo raspolaže s više poslovnih nekretnina u kojima obavlja svoju djelatnost (npr. nekoliko industrijskih objekata, proizvodnih hala, poljoprivrednih zemljišta, turističkih objekata), kreditna institucija je dužna odvojiti novčane tokove koji su rezultat uporabe svake pojedine poslovne nekretnine u cilju utvrđivanja da li sposobnost dužnika da podmiruje obvezu materijalno ovisi o uporabi određene nekretnine. Kao odgovarajući instrument osiguranja za ponder rizika 50% (uz ispunjenje ostalih propisanih uvjeta) mogla bi se uzeti ona poslovna nekretnina u kojoj vlasnik obavlja svoju djelatnost, ali koja ne generira novčane tokove za otplatu kredita. Drugim riječima, izvor sredstava za podmirivanje obveze dužnika trebaju biti novčani tokovi koje generira poslovna nekretnina koja nije instrument osiguranja. Ako kreditna institucija ne može tako odvojeno pratiti novčane tokove od uporabe pojedine poslovne nekretnine, svim izloženostima koje su osigurane takvim poslovnim nekretninama ne smije dodijeliti ponder rizika 50%.</p> <p>U slučaju da se radi o trgovačkim društvima koje obavljaju svoju poslovnu djelatnost isključivo u jednoj poslovnoj nekretnini (npr. poslovna uredska zgrada trgovačkog društva za razvoj računalnih programa ili arhitektonski studio i sl), smatra se da su svi novčani tokovi od njihove djelatnosti generirani uporabom te nekretnine. Odnosno, izloženost koja je osigurana takvom poslovnom nekretninom ne ispunjava uvjete za primjenu pondera rizika 50% (pod uvjetom da se radi o materijalnoj zavisnosti kreditne sposobnosti i novčanih tokova od uporabe poslovne nekretnine).</p> <p>Nadalje, smatra se da sposobnost dužnika da podmiruje obvezu "materijalno" ovisi o novčanim tokovima koji su rezultat uporabe poslovne nekretnine uzete kao kolateral ako bi promjene u novčanim tokovima mogle negativno utjecati na urednost otplate kredita. Odnosno, ako zbog smanjenja novčanih tokova dužnik neće moći podmirivati svoju obvezu na ugovoren način, njegova sposobnost za otplatu kredita materijalno ovisi o novčanim tokovima.</p>
--	--

Područje:	Članak 73. točka 4.
Tema:	Pokazatelj LTV
Broj pitanja:	15
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Može li se uz stambenu nekretninu, koja zadovoljava minimalne propisane uvjete, u procjenu vrijednosti uzeti i garaža i parkirno mjesto koji pripadaju toj nekretnini kako bi se zadovoljila točka 4. članka 73. OAJKKI SP (LTV 75%)?
Odgovor:	Ukoliko se radi o garaži i parkirnom mjestu nad kojima će KI zasnovati hipoteku ali samo zajedno sa hipotekom nad stambenom nekretninom koja će tijekom otplate kredita služiti kao instrument osiguranja, smatramo da se u izračun pokazatelja LTV može zajedno s vrijednošću nekretnine uključiti i vrijednost pripadajuće garaže ili parkirnog mjesta.

Područje:	Članak 74.								
Tema:	Dokazi za korištenje poslovnih nekretnina								
Broj pitanja:	378								
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009.								
Pitanje:	Koje vrste dokaza o korištenju poslovnih nekretnina se smatraju prihvatljivim u smislu članka 74. OAJKKI?								
Odgovor:	<table border="1"> <tr> <td>Poslovna nekretnina</td> <td colspan="2">Dokaz o korištenju nekretnine</td> </tr> <tr> <td>Vlasnik nekretnine obavlja djelatnost u nekretnini</td> <td colspan="2">Potpisana izjava vlasnika da u predmetnoj nekretnini obavlja svoju djelatnost.</td> </tr> </table>			Poslovna nekretnina	Dokaz o korištenju nekretnine		Vlasnik nekretnine obavlja djelatnost u nekretnini	Potpisana izjava vlasnika da u predmetnoj nekretnini obavlja svoju djelatnost.	
Poslovna nekretnina	Dokaz o korištenju nekretnine								
Vlasnik nekretnine obavlja djelatnost u nekretnini	Potpisana izjava vlasnika da u predmetnoj nekretnini obavlja svoju djelatnost.								
Broj pitanja:	1061								
Datum objave odgovora:	23. veljače 2011.								
Pitanje:	Može li se kreditna institucija u poslovanju s pravnim osobama prvenstveno osloniti na adrese iz registracije klijenata kao i na znanja svojih kreditnih referenata koji redovito posjećuju klijente stječući tako saznanje o načinu korištenja poslovne nekretnine kako bi se tim podacima koristila kao dokaz u smislu članka 74. OAJKKI umjesto potpisanih izjave vlasnikâ da u predmetnoj nekretnini obavljaju svoju djelatnost?								
Odgovor:	Ako kreditna institucija ima internim aktima propisanu obvezu redovitog posjećivanja određene kategorije klijenata (npr. pravnih osoba) i ako o činjenicama iz članka 74. OAJKKI utvrđenim na taj način postoji pisani dokaz (npr. određeni formular kojeg kreditni referent popunjava nakon obilaska klijenta), isti se može smatrati dokazom o korištenju nekretnina u poslovne svrhe umjesto potpisane izjave vlasnika da u poslovnoj nekretnini obavlja svoju djelatnost.								

	<p>Jednako tako, ako je adresa poslovne nekretnine u kojoj se obavlja poslovna djelatnost jednaka adresi sjedišta (poslovna adresa) klijenta koja je upisana u sudski registar smatra se da je time dokazano da vlasnik u toj poslovnoj nekretnini obavlja svoju djelatnost te nije potrebno tražiti njegovu izjavu.</p> <p>Za sve druge izloženosti osigurane poslovnim nekretninama kojima želi dodijeliti ponder rizika 50%, a za koje nema neki od prethodno navedenih dokaza, kreditna institucija dužna je pribaviti potpisane izjave vlasnika sukladno odgovoru na pitanje broj 378.</p>
--	---

Područje:	Članak 80.
Tema:	Redoslijed korištenja tehnika smanjenja kod DNP-a
Broj pitanja:	611
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Ako klijent ima dospjela nenaplaćena potraživanja (dalje DNP) u bilanci u iznosu 15.000 kuna, izvanbilančne izloženosti u iznosu 20.000 kuna, ispravak vrijednosti u iznosu od 1.000 kuna, a sve izloženosti pokrivene su nekretninom tržišne vrijednosti 25.000 kuna i depozitom u iznosu od 1.000 kuna, da li se izvanbilančne pozicije umanjuju za bruto iznos izloženosti pokrivenih u bilanci ili se izvanbilančne pozicije umanjuju za neto iznos izloženosti?
Odgovor:	<p>Sukladno članku 80. OAJKKI izloženostima ili dijelu izloženosti koji imaju status dospjelih nenaplaćenih potraživanja, a nisu osigurani, dodjeljuje se ponder rizika 150% (ako su ispravci vrijednosti manji od 20% neosiguranog dijela ukupne izloženosti prije smanjenja za utvrđene ispravke vrijednosti), odnosno 100% (ako su ispravci vrijednosti jednaki ili veći od 20% neosiguranog dijela ukupne izloženosti prije smanjenja za utvrđene ispravke vrijednosti).</p> <p>Stoga je u navedenom primjeru prije svega potrebno utvrditi izloženosti koje imaju status DNP (riječ o potraživanjima kod kojih klijent nije ispunio svoju dospjelu obvezu u roku dužem od 90 dana). Izvanbilančne obveze nisu potraživanja, te stoga ne mogu imati status DNP.</p> <p>Osiguranom dijelu bilančne izloženost u iznosu od 15.000 kuna sa ispravkom vrijednosti od 1.000 kuna, koja prema navedenom primjeru zadovoljava uvjete iz članka 70. do 73. OAJKKI, dodjeljuje se sukladno članku 82. OAJKKI ponder rizika 100%, a neosiguranom dijelu kojeg u navedenom primjeru nema budući da je LTV vrijednost stambene nekretnine u primjeru 18.750 kuna što je više od izloženosti koja se time štiti dodjeljuje se ponder rizika sukladno članku 80. OAJKKI.</p> <p>Ako temeljem ugovora svi navedeni instrumenti zaštite služe za pokriće bilančne i izvanbilančne izloženosti prema klijentu, korištenje depozita kao tehnike smanjenja kreditnog rizika kod izloženosti koje se ponderiraju u cijelosti ovisi o samoj kreditnoj instituciji.</p>

Područje:	Članci 80. do 82.a
Tema:	Ponderi za dospjela nenaplaćena potraživanja
Broj pitanja:	19
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	<p>Odredbe članka 80. OAJKKI nisu u skladu s odredbama Odluke o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija navedenima u članku 7. st. 1., članku 15. st. 4. i članku 18. st. 6. točka 1.</p> <p>U navedenim člancima vidljivo je da KI sukladno Odluci o klasifikaciji plasmana nisu dužne klasificirati plasmane u niže rizične skupine tj. provesti ispravke vrijednosti kada dužnik nije podmirio svoju dospjelu obvezu duže od 90 dana. Na način koji je predložen u članku 80. Odluke o adekvatnosti kapitala banke su kažnjene zbog primjene podzakonskih odredbi.</p>
Odgovor:	<p>Smatramo da se ne bi trebali poistovjećivati ispravci vrijednosti s kapitalnim zahtjevima. Naime, dodjeljivanje nepovoljnijeg pondera za DNP kreditna institucija će kroz odgovarajući kapitalnu osnovu osigurati pokrivanje rizika u budućnosti, dok se ispravci vrijednosti izdvajaju da bi se utvrđili sadašnji gubici.</p>
Tema:	Utvrđivanje osiguranog dijela izloženosti
Broj pitanja:	789
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Kako se primjenjuju odredbe članaka 80. do 82.a u slučaju da je za jednu te istu dospjelu izloženost dan depozit i nekretnina kao instrument osiguranja?
Odgovor:	<p>U slučaju kada je izloženost osigurana priznatom kreditnom zaštitom za primjenu standardiziranog pristupa (npr. depozitom) i hipotekom odnosno fiducijskim prijenosom vlasništva nad nekretninom, dio izloženosti koji je pokriven bilo kojim od tih vrsta osiguranja smatra se osiguranim dijelom izloženosti.</p> <p>Pri tome je potrebno naglasiti da se kod utvrđivanja osiguranog dijela izloženosti priznata kreditna zaštita treba korigirati korektivnim faktorima za valutnu i ročnu neusklađenost kod složene metode finansijskog kolateralu i nematerijalne kreditne zaštite. Jednako tako kod jednostavne metode finansijskog kolateralu potrebno je pridržavati se uvjeta za priznavanje i vrednovanje kolateralu propisanih za tu metodu.</p> <p>Kod izloženosti koje su osigurane hipotekom odnosno fiducijskim prijenosom vlasništva nad nekretninom, osigurani iznos izloženosti je iznos koji zadovoljava uvjet o omjeru izloženosti i vrijednosti nekretnine (pokazatelj LTV). Konkretno, to je dio izloženosti koji ne prelazi 75% vrijednosti stambene nekretnine, odnosno 50% vrijednosti poslovne nekretnine.</p> <p>Dakle, neosigurani dio izloženosti za potrebe određivanja pondera rizika iz</p>

	članka 80. je onaj dio koji nije pokriven niti jednom prethodno navedenom vrstom osiguranja pri čemu se kod određivanja vrijednosti priznate kreditne zaštite primjenjuju uvjeti propisani u dijelu 4. Glave II, a kod instrumenata osiguranja u obliku nekretnina uvjeti propisani u članku 73. točki 4. za stambene nekretnine odnosno u članku 77. za poslovne nekretnine.
Tema:	Dospjela nenaplaćena potraživanja
Broj pitanja:	138
Datum objave odgovora:	20. travnja 2009.
Pitanje:	Koji ponder rizika se dodjeljuje dospjelom nenaplaćenom dijelu plasmana odobrenom trgovackom društvu bez rejtinga u slučaju kada je ukupan iznos plasmana (uključujući DNP) osiguran npr. vrijednosnim papirom RH i nema ispravka vrijednosti po tom plasmanu?
Odgovor:	Sukladno članku 80. OAJKKI kreditna institucija dijelu izloženosti <i>koje nisu u potpunosti pokrivene</i> kolateralom i garancijama/jamstvima priznatim u skladu s Dijelom 4. Glave 2. OAJKKI, a utvrđeno je da dužnik nije podmirio svoju dospjelu obvezu duže od 90 dana, dodjeljuje ponder rizika 150% ili 100% ovisno o provedenom ispravku vrijednosti. Ukoliko je ukupan iznos plasmana osiguran vrijednosnim papirom Republike Hrvatske kojemu se sukladno članku 35. do 39. i članku 617. OAJKKI dodjeljuje ponder rizika 0%; tada niti ne postoji neosigurani dio koji bi podlijegao ponderima iz članka 80. OAJKKI, već se, ukoliko su zadovoljeni uvjeti iz članka 360. OAJKKI, na cjelokupni iznos izloženosti primjenjuje ponder rizika 0%.
Pitanje:	Koji ponder rizika se dodjeljuje dospjelom nenaplaćenom dijelu plasmana starijem od 90 dana za koji nije stvoren ispravak vrijednosti, a plasman je odobren klijentu koji ima rejting VIPKR prema kojem bi ponder rizika bio npr. 50%?
Odgovor:	Način utvrđivanja dospjelog nenaplaćenog potraživanja propisan je člankom 2. stavkom 1. točkom 15. OAJKKI. Naime, bez obzira na to je li dužnik u zakašnjenju dužem od 90 dana za dio obveze koja proizlazi iz određenoga ugovornog odnosa ili za sve obveze koje proizlaze iz toga ugovornog odnosa, <i>cjelokupno potraživanje</i> koje kreditna institucija ima prema tom dužniku, a koja proizlaze <i>iz toga ugovornog</i> odnosa, smatrat će se dospjelim nenaplaćenim potraživanjem. Stoga ukoliko je dužnik za dio plasmana u zakašnjenju dužem od 90 dana; cjelokupnom plasmanu koji proizlazi iz tog ugovornog odnosa obzirom da za isti nije proveden ispravak vrijednosti te da nije osiguran kolateralom i garancijama/jamstvima priznatim u skladu s Dijelom 4. Glave 2. OAJKKI dodjeljuje se ponder rizika 150%.

Područje:	Članci 80. do 82.a
Tema:	Dodjela pondera u slučaju DNP

Broj pitanja:	122
Datum objave odgovora:	23. ožujka 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Ukoliko kreditna institucija ima dospjelo nenaplaćeno potraživanje (DNP) starije od 90 dana i za isto nije proveden ispravak vrijednosti, a cijeli plasman je osiguran stambenom nekretninom, da li se primjenjuje ponder kreditnog rizika 150% ili ponder za plasmane osigurane stambenom nekretninom tj. 35%?
Odgovor:	<p>U članku 82. OAJKKI propisano je da kreditna institucija primjenjuje ponder rizika 100% za izloženosti koje su osigurane hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad stambenom ili poslovnom nekretninom iz dijelova 2.2.9.1. i 2.2.9.2. Glave II OAJKKI, a koji imaju status dospjelih nenaplaćenih potraživanja. Pri tome je osigurani iznos izloženosti iznos koji zadovoljava uvjet o omjeru izloženosti i vrijednosti nekretnine (pokazatelj LTV). Konkretno, to je dio izloženosti koji ne prelazi 75% vrijednosti stambene nekretnine, odnosno 50% vrijednosti poslovne nekretnine.</p> <p>Ako se radi o izloženostima koja su dospjela i nenaplaćena, a koja su osigurana hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad stambenom ili poslovnom nekretninom koje ne ispunjavaju uvjete iz dijelova 2.2.9.1. i 2.2.9.2. Glave II OAJKKI smatra se da se radi o neosiguranim izloženostima te se na njih primjenjuju ponderi rizika od 100% ili 150% ovisno o visini ispravaka vrijednosti sukladno članku 80. OAJKKI.</p>

Tema:	Raspoređivanje ispravka vrijednosti kod dospjelih nenaplaćenih potraživanja
Broj pitanja:	790
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Kod dospjelih nenaplaćenih potraživanja iz članka 80. OAJKKI za koja je utvrđen ispravak vrijednosti, kreditna institucija je dužna ukupan ispravak vrijednosti prvo rasporediti na neosigurani dio izloženosti. Da li to znači da se cijelokupni ispravak vrijednosti raspodjeljuje na neosigurani dio izloženosti samo u slučaju finansijskog kolateralu i garancija kao osiguranja i da to ne vrijedi ako je osiguranje nekretnina?
Odgovor:	Određivanje pondera rizika za dospjela nenaplaćena potraživanja koja su osigurana hipotekom ili fiducijskim prijenosom vlasništva nad nekretninama razlikuje se od postupka koji vrijedi za potraživanja koja su osigurana priznatom kreditnom zaštitom za standardizirani pristup jer se i na osigurani iznos potraživanja primjenjuje veći ponder rizika (100%). Međutim, kod neosiguranog dijela potraživanja postupak je isti, te se i kod neosiguranog dijela izloženosti koje su osigurane nekretninama ispravak vrijednosti prvo raspoređuje na neosigurani dio.

Područje:	Članci 80. do 82.a
Tema:	Dospjela nenaplaćena potraživanja i ispravci vrijednosti
Broj pitanja:	384
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	<p>Člankom 80. OAJKKI propisana je dodjela pondera rizika izloženostima koje nisu pokriveni instrumentima osiguranja, a kod kojih je utvrđeno da dužnik nije podmirio svoju dospjelu obvezu duže od 90 dana (150% ako su ispravci vrijednosti manji od 20% neosiguranog dijela ukupne izloženosti odnosno 100% ako su veći od 20% neosiguranog dijela ukupne izloženosti).</p> <p>Što sve ulazi u ispravak vrijednosti od 20% neosiguranog dijela ukupne izloženosti, odnosno da li u ispravak vrijednosti ulazi u određenom postotku: ispravljena glavnica, ispravak troška, suspendirana kamata, a za plasmane koji imaju povrat duži od godinu dana i diskont? Također vas zanima da li se vrijednost plasmana uvećava za iznos suspendiranih kamata?</p>
Odgovor:	<p>Odlukom o izmjenama i dopunama OAJKKI izmijenjeni su, između ostalog, članak 80. i članak 81. Ovim izmjenama je precizirano da se postotak pokrivenosti (20%) neosiguranog dijela izloženosti izračunava na temelju <u>bruto neosiguranog dijela</u> (prije smanjenja za utvrđene ispravke vrijednosti), te da se pri tom izračunu <u>ukupan ispravak vrijednosti</u> koji je proveden za to potraživanje <u>rasporedi na</u> neosigurani dio izloženosti.</p> <p>Prema tome, pri dodjeli odgovarajućeg pondera rizika izloženostima iz članka 80. OAJKKI, u obzir se uzima nominalni knjigovodstveni iznos aktivnih bilančnih stavki koje čine izloženost (prije umanjenja za ispravak</p>

	<p>vrijednosti) te se utvrđuje koliki je dio od tog iznosa osiguran/neosiguran. Zatim se ukupan ispravak vrijednosti evidentiran na računima ispravaka vrijednosti (koji se odnose na ispravak vrijednosti upravo tih aktivnih bilančnih stavki) raspoređuje na neosigurani dio izloženosti. Prema odredbama članka 10. OAJKKI (koji je također izmijenjen spomenutim izmjenama i dopunama) u obzir se uzimaju ispravci vrijednosti djelomično nadoknadih i potpuno nenadoknadih plasmana.</p> <p>Kamata čije se priznavanje u računu dobiti i gubitka odgađa do njihove naplate (kamata na djelomično nadoknadive plasmane) ne predstavlja bilančnu stavku, te se ne uzima u obzir pri dodjeli pondera rizika izloženostima. Kamata koja je po ovakvim plasmanima obračunata i priznata u računu dobiti i gubitka prije nego su ti plasmani postali djelomično nadoknadi i kao takva evidentirana na računima bilance čini izloženost za potrebe utvrđivanja kapitalnih zahtjeva zajedno s pripadajućim ispravkom vrijednosti.</p>
--	---

Područje:	Članak 105.
Tema:	Predujmovi za materijalnu imovinu
Broj pitanja:	637
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li se predujmovi za dugotrajnu materijalnu imovinu (npr. klasa konta 021 planu) smatraju materijalnom imovinom u skladu s čl. 105. OAJKKI te se uključuje u kategoriju „ostale izloženosti“ ili se svrstava u kategoriju izloženosti prema trgovackim društvima i da li se može na takvu imovinu primijeniti tehnika smanjenja kreditnog rizika?
Odgovor:	Sukladno članku 2. stavku 1. točki 19. OAJKKI predujmovi za materijalnu imovinu smatraju se materijalnom imovinom, te se sukladno članku 105. OAJKI raspoređuju u kategoriju ostalih izloženosti. Ako su zadovoljeni svi zahtjevi propisani u OAJKI, sukladno članku 328. svaki iznos izloženosti može se modificirati primjenom priznate tehnike smanjenja kreditnog rizika.

Područje:	Članak 109.
Tema:	Odabir VIPKR-a
Broj pitanja:	761
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li kreditna institucija odlukom Uprave mora odabrati VIPKR?
Odgovor:	Sukladno članku 109. OAJKKI kreditna institucija može ali ne mora odabrati VIPKR. Ukoliko kreditna institucija nije odabrala niti jednu od priznatih VIPKR sve izloženosti tretira kao izloženosti prema klijentima koji nema rejting dodijeljen od strane odabrane VIPKR. Nadalje, forma odabira VIPKR-a ne mora nužno biti odluka Uprave, već to

	može biti propisano politikom koju je usvojila Uprava ili tijelo koje je za to ovlastila Uprava kreditne institucije.
--	---

Područje:	Članci 109. do 130.
Tema:	Korištenje rejtinga
Broj pitanja:	413
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Kreditna institucija ima u portfelju klijenta sa eksternim rejtingom priznate VIPKR i to rejting B (ponder 150%). Taj je klijent član velike grupacije povezanih poduzeća i riječ je o krovnoj kompaniji grupe. Da li ostale članice te grupe, koje su isto tako klijenti kreditne institucije, ali nemaju eksterni rejting od strane priznate VIPKR, treba tretirati kao bez rejtinga (ponder 100%) ili i njima treba dodijeliti ponder 150%?
Odgovor:	Kreditna institucija koristi one rejtinge koje je za određenog dužnika objavila odabrana VIPKR. Rejtinzi koje je odabrana VIPKR dodijelila nekom drugom društvu iz iste grupacije ne mogu se koristiti kao rejtinzi tog dužnika.

Područje:	Članak 127.
Tema:	Korištenje kratkoročnih rejtinga izdanja
Broj pitanja:	414
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Kreditna institucija trenutno za definiranje visine pondera koristi samo dugoročne rejtinge. U slučaju kada je ponder kratkoročnog rejtinga klijenta veći nego za dugoročni rejting klijenta iste te kreditne kvalitete pitanje je da li tada vrijedi pravilo da se mora primijeniti lošiji ponder (tj. onaj za kratkoročni rejting) ili se može dugoročni rejting smatrati relevantnim za definiranje visine pondera?
Odgovor:	Sukladno članku 127. OAJKKI kreditna institucija može koristiti kratkoročni kreditni rejting izdanja samo za utvrđivanje pondera rizika onog potraživanja na koje se taj kratkoročni rejting odnosi i ne smije se koristiti za utvrđivanje pondera rizika za bilo koje drugo potraživanje. Napominjemo da se ovdje radi isključivo o kratkoročnom kreditnom rejtingu izdanja, te samo ukoliko se na osnovi kreditnog rejtinga izdanja kratkoročnoj izloženosti dodjeljuje ponder rizika 150%, kreditna institucija je dužna isti ponder rizika primijeniti i na sve neosigurane izloženosti prema istom dužniku, a koje nemaju kreditni rejting (bez obzira na to radi li se o dugoročnim ili kratkoročnim izloženostima).

Područje:	Članak 127. stavak 2.
Tema:	Kreditni rejting izdanja kratkoročne izloženosti
Broj pitanja:	263
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009.
Pitanje:	<p>U članku 127. stavku 2. OAJKKI spominje se termin „kreditni rejting izdanja kratkoročne izloženosti“, a u stavku 3. istog članka spominje se „kratkoročni rejting izdanja kratkoročne izloženosti“.</p> <p>Radi li se o istom rejtingu, te znači li „kratkoročna izloženost“ izloženost s preostalim dospijećem do 3 mjeseca ili do 1 godine? Primjerice: na dan 31.03.2009. kreditna institucija ima depozit kod druge kreditne institucije koji dospijeva za dva mjeseca (ponderira ga sa 20%).</p> <p>Na dan 30.06.2009. kreditna institucija ima depozit kod druge kreditne institucije koji dospijeva za dva mjeseca, međutim ima i obveznicu koja ima rejting kreditne kvalitete 6. Da li se u tom slučaju sukladno članku 127. ponder od 150% primjenjuje i na depozit i na obveznicu ili samo na obveznicu?</p>
Odgovor:	Članak 127. stavak 2. predviđen je za na primjer za one situacije kada pojedino izdanje nekog izdavatelja ima takozvani "kratkoročni kreditni rejting izdanja" (engl. short-term credit assessment); te kada isti odgovara stupnju kreditne kvalitete 4, 5 ili 6 te posljedično nosi ponder 150%. U tom slučaju sve neosigurane izloženosti (bez obzira na njihovu ročnost) prema tom klijentu (bez obzira na njegov rejting) nose ponder 150%. Ukoliko u vašem primjeru obveznica ima "kratkoročni kreditni rejting" koji podrazumijeva ponder 150%, sukladno članku 127. stavku 2. kreditna institucija je dužna i na ostale neosigurane izloženosti prema tom klijentu (bez obzira na njihovu ročnost) primijeniti ponder 150%.

Područje:	Članak 129. i 130.
Tema:	Korištenje netraženih rejtinga
Broj pitanja:	561
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li kreditna institucija mora zatražiti mišljenje Hrvatske narodne banke prije korištenja netraženog rejtinga za svakog klijenta pojedinačno ili može odjednom zatražiti od Hrvatske narodne banke korištenje svih netraženih rejtinga na razini pojedinog VIPKR-a?
Odgovor:	Sukladno članku 129. OAJKKI kreditna institucija dužna je koristiti tražene kreditne rejtinge od priznatih VIPKR. Iznimno, kreditna institucija može koristiti i netražene kreditne rejtinge; ali je prije korištenja svakoga kreditnog rejtinga sukladno članku 130. OAJKKI dužna zatražiti mišljenje Hrvatske narodne banke. Obzirom da je praksa dodijele netraženih rejtinga od strane VIPKR-a koje je Hrvatska narodna banka priznala iznimno rijetka, kreditna institucija dužna je zatražiti mišljenje Hrvatske narodne

	banke prije korištenja netraženog kreditnog rejtinga svakog pojedinog klijenta.
--	---

Područje:	Članak 213. stavak 1. i članak 215. stavak 1.
Tema:	Definicija statusa neispunjavanja obveza
Broj pitanja:	22
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	<p>1. Prema Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija plasman nije značajan ukoliko «...dospjeli dug ne prelazi 1750 kuna i ako taj iznos ne čini više od 2,5% ukupnog duga dužnika».</p> <p>Prema OAJKKI kreditna obveza smatra se materijalno značajnom ako je zadovoljeno uvjetima da iznos dospjelog duga prelazi 1750 i dospjeli iznos čine više od 2,5% ukupne izloženosti KI prema pojedinom dužniku.</p> <p>Kako bi se uskladile ove odluke smatramo da zahtjev barem u jednoj Odluci treba biti «ili».</p> <p>2. Moraju li načini za brojanje dana kašnjenja iz OAJKKI i Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza KI biti usklađeni?</p> <p>3. Hoće li usklađenost definicije statusa neispunjavanja obveza iz OAJKKI i dokaza o postojanju gubitaka iz Odluke o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza KI biti zahtjevano u sklopu implementacije IRB pristupa?</p> <p>4. Predlaže se da se u članku 215. stavak (1) navede:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) da se pod ispravcima vrijednosti navedenima u ovom članku ne smatraju umanjenja vrijednosti plasmana na skupnoj osnovi iz članka 17. Odluke o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija b) da se isključuju ispravci vrijednosti koji su provedeni samo na temelju kašnjenja ispunjenja svoje dospjele obveze te da kod takvih klijenata za određivanje statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane vrijede uvjeti iz članka 213. <p>Smatra se da bi se ovom dopunom izbjegla kontradikcija da klijent sa jednim rizičnim ponašanjem (kašnjenje po jednom plasmanu) ne dospjeva u default po članku 213. ali dospjeva u default po članku 215. (primjenjujući Odluku o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija).</p> <p>Na slijedećem primjeru pokušava se pokazati zašto se čini da su navedene odredbe u kontradikciji:</p>

deafult na razini klijenta					
plasman	ukupna izloženost klijentu	dospjelo potraživanje više od 90 dana brojeno prema članku 213.	ispravci vrijednosti na nivou plasmana	članak 213. pravilo 90 dana (limit materijalnosti 1750 HRK + 2,5%)	članka 215. ispravak vrijednosti (nema praga materijalnosti)
A	20.000 HRK	1.800 HRK	da	NE jer nije zadovoljen 2,5% prag	DA zbog ispravaka vrijednosti
B	700.000 HRK	0 HRK	ne		

Odgovor:	<p>U konačnim verzijama navedenih podzakonskih akata spomenute definicije su u najvećoj mogućoj mjeri usklađene:</p> <p><i>Odluka o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija - članak 18.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prag materijalnosti je postavljen na 1.750 kn - brojanje dana zakašnjenja započinje danom kada je dospjeli iznos materijalno značajan <p><i>Odluka o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija- (Glava II. Dio 3.-IRB pristup) članak 213.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prag materijalnosti za kategoriju izloženosti prema stanovništvu je postavljen na 1.750 kn - prag materijalnosti za ostale kategorije izloženosti (osim stanovništva i vlasničkih ulaganja) je postavljen na 1.750 kn i 2,5% ukupne izloženosti - brojanje dana zakašnjenja započinje danom kada je dospjeli iznos materijalno značajan. <p>Ukoliko postoji kašnjenje duže od 90 dana po materijalno značajnoj obvezi sukladno Odluci o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija (čl. 213), a zbog postojanja adekvatnih instrumenata osiguranja nije izvršen ispravak vrijednosti plasmana, također se smatra da je došlo do nastanka status neispunjavanja obveza. Nadalje, članak 215. stavak 1. alineja 2. treba se tumačiti na način da se smatra da je nastao status neispunjavanja obveza ukoliko je došlo do ispravaka vrijednosti koji su učinjeni zbog značajnog pogoršanja kreditne kvalitete dužnika. Sukladno tome, umanjenja vrijednosti plasmana rizične skupine A na skupnoj osnovi iz članka 17. Odluke o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija nisu indikator nastanka statusa neispunjavanja obveza.</p>
----------	---

Područje:	Članak 213. stavak 5.
Tema:	Status neispunjavanja obveza - izloženosti prema stanovništvu
Broj pitanja:	23
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Ukoliko kreditna institucija za kategoriju izloženosti prema stanovništvu (IRB pristup) odluči upotrebljavati pristup prema proizvodu, da li se tada pragovi materijalnosti od 1750 kuna i 2,5% ukupnog duga vezanog uz definiciju statusa neispunjavanja obveza za kategoriju izloženosti prema stanovništvu primjenjuju na pojedinačni plasman, na dužnika ali samo za plasmane unutar odgovarajućeg skupa izloženosti ili na ukupnu izloženost prema dužniku?
Odgovor:	Definicija statusa neispunjavanja obveza je izmijenjena u odnosu na 2. nacrt OAJK te sad prag materijalnosti za stanovništvo iznosi 1750 kn na razini ukupne izloženosti (čl. 213., stavak 1. alineja 1. OAJK). No, neovisno o tome, kreditna institucija koja za kategoriju izloženosti primjenjuje pristup po proizvodu može, ukoliko to smatra prikladnjim, navedenu definiciju u skladu sa stavkom 5. članka 213. Odluke primjeniti i na razini pojedinačne izloženosti.

Područje:	Članak 328.
Tema:	Korištenje tehnika smanjenja
Broj pitanja:	773
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Ukoliko kreditna institucija ne koristeći tehnike smanjenja izračuna stopu adekvatnosti kapitala koja zadovoljava propisanu stopu, da li je nužno korištenje tehnika smanjenja?
Odgovor:	Člankom 328. OAJKKI propisano je da ako su zadovoljeni svi propisani zahtjevi kreditna institucija <u>može</u> modificirati izračun iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom i, ako je primjenjivo, iznosa očekivanih gubitaka primjenjujući izračun propisan za priznate oblike kreditne zaštite. Kreditna institucija pri izračunu kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik nije obvezna koristiti tehnike smanjenja.

Područje:	Članak 329.
Tema:	Pokrivenost izloženosti
Broj pitanja:	24
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Predlaže se da se dio 4.1.3. OAJKKI dopuni dodatnim točkama. U navedenom pokrivena su područja kada je jedna izloženost pokrivena s više oblika kreditne zaštite. Međutim, nisu pokriveni sljedeći slučajevi: -Više izloženosti pokriveno jednim instrumentom kreditne zaštite,

	<p>-Više izloženosti pokriveno s više instrumenata kreditne zaštite i/ili više oblika kreditne zaštite.</p> <p>Situacija navedena u drugoj alineji može se dogoditi kada banke imaju zaključene sporazume o osiguranju pri čemu u sporazum o osiguranju može biti uključeno više istovrsnih instrumenata osiguranja ili više raznovrsnih instrumenata osiguranja (npr. depoziti i nekretnine).</p>
Odgovor:	<p>Smatramo da navedeno nije potrebno nadopunjavati jer se isti princip podjele na zasebne dijelove primjenjuje u svim navedenim slučajevima, pri čemu je KI dužna odrediti koja se vrsta/instrumenta kreditne zaštite primjenjuje na pojedinu izloženost.</p>

Područje:	Članak 333.
Tema:	Nekretnina kao materijalna kreditna zaštita
Broj pitanja:	190
Datum objave odgovora:	20. travnja 2009.
Pitanje:	Da li se nekretnina može koristiti kao vrsta kreditne zaštite budući da primjenjujemo standardizirani pristup?
Odgovor:	Člankom 333. u tablici 10 propisano je koje vrste kreditne zaštite mogu koristiti kreditne institucije koje koriste standardizirani pristup. U navedenoj tablici pokraj nekretnine stavljena je oznaka "-"; koja označava da kreditne institucije koje primjenjuju standardizirani pristup ne mogu koristiti nekretninu kao vrstu kreditne zaštite kojom bi smanjile kreditni rizik kroz tehnike smanjenja kreditnog rizika.

Područje:	Članak 333.
Tema:	Instrumenti koji će na zahtjev biti otkupljeni
Broj pitanja:	264
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	U članku 333. u tablici 10. pod ostalom materijalnom kreditnom zaštitom navode se instrumenti koji će na zahtjev biti otkupljeni. O kojim se instrumentima radi?
Odgovor:	Riječ je o instrumentima koji ispunjavaju uvjete propisane člankom 400. stavkom 3. OAJKKI. Člankom 399. je propisano da je riječ o instrumentima izdanim od trećih institucija koje će na zahtjev otkupiti te institucije.

Područje:	Članak 334. stavak 2.
Tema:	Ročna neusklađenost izloženosti i kreditne zaštite
Broj pitanja:	25
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Predlaže se dopuna članka 334. st. 2. OAJKKI na način da se u članak ugradi: «izloženosti i kada je dospijeće materijalne kreditne zaštite kraće od dospijeća izloženosti»
Odgovor:	Smatramo da navedeno nije potrebno jer ročna neusklađenost postoji samo ako je dospijeće kreditne zaštite kraće od dospijeća izloženosti, a ne obrnuto (vidjeti stavak 1 istog članka).

Područje:	Članak 337. stavak 4., članak 349. stavak 3., članak 351.
Tema:	Stupanj korelacije, pravna ocjena provedivosti ugovora o kolateralu
Broj pitanja:	26
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	<p>1. Stupanj korelacije između vrijednosti imovine koja predstavlja materijalnu kreditnu zaštitu i kreditne sposobnosti dužnika ne smije biti previsok. Što se podrazumijeva pod "ne smije biti previsok"?</p> <p>2. Kreditna institucija dužna je osigurati pravnu ocjenu kojom se potvrđuje provedivost ugovora o finansijskom kolateralu prema pravu države koje se na njega primjenjuje te, prema svojoj procjeni, provesti naknadnu pravnu ocjenu kako bi se osigurala kontinuirana provedivost tog ugovora. Pojedinačno pravno mišljenje za svaki ugovor o finansijskom kolateralu i naknadnu pravnu ocjenu-kad, koliko učestalo i što treba sadržavati?</p> <p>3. Potraživanja koja je dužnik založio moraju biti diverzificirana, a korelacija s dužnikom mora biti niska. Pokazatelj diverzificiranosti sukladno pružatelju, tipu potraživanja?</p>
Odgovor:	Od kreditne se institucije očekuje da propiše i primijeni interne akte kojima će biti obuhvaćeni svi rizici vezani uz primjenu tehnika smanjenja kreditnog rizika kao i način upravljanja rizicima koji proizlaze iz primjene navedenih tehnika. Kako načini upravljanja ovim rizicima nisu jednoznačni u svim kreditnim institucijama obzirom na različit obuhvat primjene ovih tehnika mišljenja smo kako su odgovori na gore navedena pitanja u domeni same kreditne institucije, pri čemu definiranje istih treba rezultirati učinkovitim procesom upravljanja rizicima koji su povezani uz korištenje materijalne i nematerijalne kreditne zaštite.

Područje:	Članak 339.
Tema:	Priznavanje kolateralala za repo
Broj pitanja:	603
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Treba li financijski kolateral pri izračunu izloženosti proizašlih iz repo i obratnih repo transakcija ispunjavati minimalne zahtjeve priznavanja iz dijela 4. Glave II. OAJKKI? Koja je osnovna razlika priznavanja kolateralala ovisno o tome radi li se o knjizi banke ili knjizi trgovanja, a sukladno članku 339. stavku 2. OAJKKI?
Odgovor:	<p>Sukladno članku 339. stavku 2. OAJKKI kod repo, obratne repo transakcije i transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, priznavanje kolateralala ovisi o tome je li transakcija evidentirana u knjizi trgovanja ili u knjizi banke. Sukladno OAJKKI financijski kolateral pri izračunu izloženosti za repo i obratne repo transakcije mora ispunjavati minimalne zahtjeve priznavanja iz dijela 4. Glave II. OAJKKI.</p> <p>Pri tom valja istaknuti da članak 343. stavak 4. omogućuje dodatno priznavanje kolateralala ukoliko kreditna institucija izračunava izloženost za rizik druge ugovorne strane za repo, obratne repo transakcije i transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane koje su raspoređene u knjigu trgovanja, primjenom složene metode financijskog kolateralala. U tom slučaju kao kolateral se mogu priznati svi financijski instrumenti i roba koji ispunjavaju uvjete za uključivanje u knjigu trgovanja.</p>

Područje:	Članci 340. do 343.
Tema:	Mjenica i zadužnica kao financijski kolateral
Broj pitanja:	202
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. (ažurirano 11. ožujka 2010. sukladno izmjenama i dopunama odluke)
Pitanje:	Mogu li se mjenica i zadužnica smatrati prihvatljivim instrumentom kreditne zaštite ukoliko ispunjavaju sve uvjete za priznavanje dužničkih vrijednosnih papira odnosno financijskih kolateralala?
Odgovor:	Sukladno članku 340. stavku 5. mjenica i ček ne smatraju se dužničkim vrijednosnim papirom za potrebe tog članka. Zadužnica se ne može koristiti kao kreditna zaštita za smanjenje kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik.

Područje:	Članak 350. točka 2.
Tema:	Ponovna procjena kolateralala
Broj pitanja:	64
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009.
Pitanje:	Može li ponovnu procjenu kolateralala obavljati društvo povezano s kreditnom institucijom?
Odgovor:	U članku 350. točki 2. propisano je da je kreditna institucija dužna od neovisnog procjenitelja zatražiti provođenje ponovne procjene vrijednosti nekretnine, ako se na temelju praćenja vrijednosti nekretnine utvrdi da bi moglo doći do značajnog smanjenja vrijednosti. Ako društvo povezano s kreditnom institucijom ispunjava uvjete koji su propisani u članku 2. stavku 2. točki 20. može se smatrati neovisnim procjeniteljem te može provesti ponovnu procjenu nekretnine koja je priznata kao kolateral.

Područje:	Članak 350. stavak 2.
Tema:	Odobrenje za statistički model za praćenje vrijednosti
Broj pitanja:	593
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Da li je kreditna institucija dužna od Hrvatske narodne banke ishoditi odobrenje za upotrebu statističkog modela za praćenje vrijednosti nekretnina i utvrđivanje potrebe ponovne procjene, te da li je i koju dokumentaciju tom prilikom potrebno dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci?
Odgovor:	Člankom 350. stavkom 2. OAJKKI propisano je da je kreditna institucija dužna pratiti vrijednosti nekretnina i češće ako su tržišni uvjeti podložni značajnim promjenama. Za praćenje vrijednosti nekretnina i utvrđivanje nekretnine za koju je potrebna ponovna procjena, kreditna institucija može se koristiti statističkim metodama. Budući da nije propisano da je za primjenu tih statističkih metoda potrebno ishoditi odobrenje, iste kreditna institucija može primjenjivati bez te suglasnosti i nema potrebe za dostavom dokumentacije Hrvatskoj narodnoj banci, osim ako ne bude izričito zatražena.

Područje:	Članak 350. točka 4.
Tema:	Osiguranje nekretnine
Broj pitanja:	233
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009.
Pitanje:	Može li kreditna institucija nastaviti priznavati nekretninu kao prihvatljivi kolateral u slučaju isteka protupožarne police osiguranja na istoj ili tek nakon njezine ponovne obnove?

Odgovor:	Bitnu pretpostavku za priznavanje nekretnina predstavlja zadovoljavanje svih relevantnih uvjeta propisanih u OAJKKI, pri čemu treba naglasiti da se kolateral može priznati ako su poduzete sve radnje koje ne dovode u pitanje kvalitetu i pouzdanost istog. Konkretno, ako je istekla polica osiguranja od požara na nekretnini, predmetna nekretnina se, uz zadovoljavanje ostalih propisanih uvjeta može priznati kao kolateral samo ako se pouzdano može utvrditi da se prava i dužnosti iz ugovora o osiguranju produžuju te da je osiguratelj u obvezi isplate osigurnine i nakon isteka ugovora o osiguranju.
Područje:	Članak 350. točka 4.
Broj pitanja:	791
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li iznos police osiguranja od požara koja je vezana za stambenu nekretninu utječe na smanjenje tržišne vrijednosti kolateralala ili je samo bitno da je polica osiguranja vinkulirana u korist kreditne institucije?
Odgovor:	Člankom 350. točkom 4. propisane su odredbe koje obvezuju kreditnu instituciju da provodi procedure na osnovi kojih utvrđuje i prati je li nekretnina koja služi kao kolateral adekvatno osigurana od nastupanja štetnog događaja. Iz toga proizlazi da je važno da kreditna institucija bude osigurana da u slučaju štetnog događaja primi odgovarajuću odštetu, odnosno da u potpunosti ne izgubi kreditnu zaštitu koju je pribavila.
Broj pitanja:	792
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li automatski prestaje priznavanje nekretnine kao kolateralala ako dužnik po kreditu nije platio primjerice premiju po polici osiguranja (drugi uvjeti su ispunjeni) za nekretninu koja je instrument osiguranja tog kredita, a kreditna institucija nema dokaz da će u slučaju nastupanja štetnog događaja osiguratelj nadoknaditi štetu kreditnoj instituciji? Da li postoji neki rok u kojem bi se toleriralo neplaćanje od strane dužnika?
Odgovor:	U ovom slučaju nije moguće dati konkretan odgovor jer nije poznato kakvi su uvjeti osiguranja, odnosno da li je ugovoren da se ugovor o osiguranju otkazuje u slučaju kašnjenja pri plaćanju premije osiguranja. Načelno, može se smatrati da je nekretnina osigurana sve dok postoji obveza osiguratelja za isplatom naknade iz osiguranja u slučaju nastanka štetnog događaja bez obzira na urednost podmirivanja premije osiguranja.

Područje:	Članak 357.
Tema:	Tehnike smanjenja - ročna i valutna usklađenost
Broj pitanja:	133
Datum objave odgovora:	23. ožujka 2009.
Pitanje:	Kada se primjenjuju tehnike smanjenja kreditnog rizika, u slučaju odabira jednostavne metode ne smije postojati ročna neusklađenost da bi se zaštita

	priznala. Da li se priznaje valutna neusklađenost izloženosti i kolaterala kod primjene jednostavne metode?
Odgovor:	Prilikom primjene jednostavne metode pri tehnikama smanjivanja kreditnog rizika, valutna neusklađenost se tolerira jer se prepostavalja da minimalni ponder od 20% predstavlja dovoljnu zaštitu i od ovog rizika.

Područje:	Članak 358.
Tema:	Izloženost po repo ugovorima - jednostavna metoda
Broj pitanja:	631
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Koji ponder se dodjeljuje osiguranom dijelu izloženosti temeljem repo ugovora kada se primjenjuje jednostavna metoda finansijskog kolaterala? Da li se na neosigurani dio izloženosti kod repo transakcije sa kreditnom institucijom iz Republike Hrvatske bez rejtinga primjenjuje ponder 100% ili ponder na način koji vrijedi za institucije?
Odgovor:	Kreditna institucija koja primjenjuje jednostavnu metodu finansijskog kolaterala za repo transakcije osiguranom dijelu izloženosti dodjeljuje ponder rizika 0% samo ako su uvjeti iz članka 375. i članka 376. OAJKKI zadovoljeni. Ako druga strana u ugovoru ne ispunjava uvjete iz članka 375. točke 8., a ispunjeni su svi ostali uvjeti iz članka 375. i članka 376., kreditna institucija osiguranom dijelu dodjeljuje ponder rizika 10%. No, ako primjerice nije zadovoljen još i uvjet valutne uskladenosti tada se osiguranom dijelu dodjeljuje minimalno ponder rizika 20%. Neosiguranom dijelu izloženosti dodjeljuje se ponder rizika predviđen za takvu izloženost prema drugoj ugovornoj strani. Stoga u slučaju da je druga ugovorna strana u repo ugovoru kreditna institucija na neto izloženost se primjenjuju pravila koja vrijede za ponderiranje takve izloženosti prema institucijama.

Područje:	Članak 358.
Tema:	Izračun izloženosti za repo i obratne repo transakcije primjenom jednostavne metode finansijskog kolaterala
Broj pitanja:	858
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Ako kreditna institucija ima repo transakciju evidentiranu u knjizi banke temeljem koje je na temelju vrijednosnih papira Republike Hrvatske tržišne vrijednosti 95.000 kuna primila kratkoročni repo kredit od kreditne institucije u Republici Hrvatskoj u iznosu od 90.000 kuna, a primjenjuje jednostavnu metodu finansijskog kolaterala, koliko bi iznosila ta izloženost (npr. ako su zadovoljeni svi uvjeti iz članka 375. i 376. OAJKKI)? Koliko bi iznosila izloženost da je riječ o obratnoj repo transakciji? Kakav bi bio tretman navedenih transakcija u slučaju da su transakcije evidentirane u knjizi trgovanja?

Odgovor:	<p>Sukladno članku 22. OAJKKI iznos izloženosti kreditne institucije za repo i obratne repo transakcije izračunava se na način propisan u dijelu 4. ili dijelu 6.2. Glave II OAJKKI. Obzirom da je u članku 483. stavku 4. koji se nalazi dijelu 6.2. Glave II OAJKKI, propisano da se navedena izloženost izračunava primjenom internog modela za koji je potrebna prethodna suglasnost Hrvatske narodne banke ili u skladu s odredbama dijela 4. Glave II OAJKKI, odgovor je dan u kontekstu izračuna propisanog dijelom 4. Glave II OAJKKI.</p> <p>Ako kreditna institucija primjenjuje jednostavnu metodu financijskog kolateralu u navedenom primjeru izloženost za repo transakciju ostaje 95.000 kuna, no svega se 5.000 kuna ponderira ponderom koji se primjenjuje na takvu izloženost prema institucijama. Sukladno članku 358. koji se nalazi u dijelu 4. Glave II OAJKKI kreditna institucija primjenjuje ponder rizika 0% na osigurani dio izloženosti koja proizlazi iz repo, obratnih repo transakcija koje ispunjavaju uvjete iz članka 375. i članka 376. OAJKKI. Pod uvjetom da su svi uvjeti navedenih članaka zadovoljeni osigurani dio koji u primjeru iznosi 90.000 kuna dobiva ponder rizika 0%.</p> <p>U slučaju da je riječ o obratnoj repo transakciji u kojoj je kreditna institucija dala kredit u iznosu od 90.000 kuna i primila vrijednosne papire u iznosu od 95.000 kuna, osigurani dio kojem bi se, ako su svi propisani zahtjevi zadovoljeni, sukladno članku 358. OAJKKI dodjeljivao ponder rizika 0% iznosio bi 90.000 kuna.</p> <p>Izloženost za potrebe iskazivanja rizika druge ugovorne strane u slučaju repo i obratnih repo transakcija u knjizi banke kod svih kreditnih institucija iskazuje se na obrascima SP-x u retku 4. U navedenom primjeru <u>repo transakcije</u> kod kreditne institucije koja primjenjuje jednostavnu metodu financijskog kolateralu iskazivanje izloženosti prikazuje se u obrascima SP-IN i SP-OI kako slijedi:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>SP-IN</th><th>Bruto iznos izloženosti</th><th>od čega: Rizik druge ugovorne strane</th><th>Neto izloženost</th><th>(-) Ukupni odnos</th><th>Neto izloženost nakon primjene metode zamjene</th><th>Potpuno prilagođena vrijednost izloženosti (E*)</th></tr> <tr> <th>1</th><th>2</th><th>4</th><th>9</th><th>11</th><th>14</th><th></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Ukupna izloženost</td><td>95.000</td><td>95.000</td><td>95.000</td><td>-90.000</td><td>5.000</td><td>5.000</td></tr> <tr> <td>4. Transakcije povezane s vrijednosnim papirima</td><td>95.000</td><td>95.000</td><td>95.000</td><td>-90.000</td><td>5.000</td><td>5.000</td></tr> <tr> <td>11. 20%</td><td>95.000</td><td>95.000</td><td>95.000</td><td></td><td></td><td>5.000</td></tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th>SP-OI</th><th>Bruto iznos izloženosti</th><th>od čega: Rizik druge ugovorne strane</th><th>Neto izloženost</th><th>Ukupni donos</th><th>Neto izloženost nakon primjene metode zamjene</th><th>Potpuno prilagođena vrijednost izloženosti (E*)</th></tr> <tr> <th>1</th><th>2</th><th>4</th><th>10</th><th>11</th><th>14</th><th></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Ukupna izloženost</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>90.000</td><td>90.000</td><td>90.000</td></tr> <tr> <td>4. Transakcije povezane s vrijednosnim papirima</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>90.000</td><td>90.000</td><td>90.000</td></tr> <tr> <td>7. 0%</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td></td><td></td><td>90.000</td></tr> </tbody> </table>	SP-IN	Bruto iznos izloženosti	od čega: Rizik druge ugovorne strane	Neto izloženost	(-) Ukupni odnos	Neto izloženost nakon primjene metode zamjene	Potpuno prilagođena vrijednost izloženosti (E*)	1	2	4	9	11	14		1. Ukupna izloženost	95.000	95.000	95.000	-90.000	5.000	5.000	4. Transakcije povezane s vrijednosnim papirima	95.000	95.000	95.000	-90.000	5.000	5.000	11. 20%	95.000	95.000	95.000			5.000	SP-OI	Bruto iznos izloženosti	od čega: Rizik druge ugovorne strane	Neto izloženost	Ukupni donos	Neto izloženost nakon primjene metode zamjene	Potpuno prilagođena vrijednost izloženosti (E*)	1	2	4	10	11	14		1. Ukupna izloženost	0	0	0	90.000	90.000	90.000	4. Transakcije povezane s vrijednosnim papirima	0	0	0	90.000	90.000	90.000	7. 0%	0	0	0			90.000
SP-IN	Bruto iznos izloženosti	od čega: Rizik druge ugovorne strane	Neto izloženost	(-) Ukupni odnos	Neto izloženost nakon primjene metode zamjene	Potpuno prilagođena vrijednost izloženosti (E*)																																																																	
1	2	4	9	11	14																																																																		
1. Ukupna izloženost	95.000	95.000	95.000	-90.000	5.000	5.000																																																																	
4. Transakcije povezane s vrijednosnim papirima	95.000	95.000	95.000	-90.000	5.000	5.000																																																																	
11. 20%	95.000	95.000	95.000			5.000																																																																	
SP-OI	Bruto iznos izloženosti	od čega: Rizik druge ugovorne strane	Neto izloženost	Ukupni donos	Neto izloženost nakon primjene metode zamjene	Potpuno prilagođena vrijednost izloženosti (E*)																																																																	
1	2	4	10	11	14																																																																		
1. Ukupna izloženost	0	0	0	90.000	90.000	90.000																																																																	
4. Transakcije povezane s vrijednosnim papirima	0	0	0	90.000	90.000	90.000																																																																	
7. 0%	0	0	0			90.000																																																																	

U navedenom primjeru obratne repo transakcije kod kreditne institucije koja primjenjuje jednostavnu metodu finansijskog kolateralu iskazivanje izloženosti prikazuje se u obrascima SP-IN i SP-DB kako slijedi:

SP-IN	Bruto iznos izloženosti	od čega: Rizik druge ugovorne strane	Neto izloženost	(-) Ukupni odnos	Neto izloženost nakon primjene metode zamjene	Potpuno prilagođena vrijednost izloženosti (E*)
1	2	4	9	11	14	
1. Ukupna izloženost	90.000	90.000	90.000	-90.000	0	0
4. Transakcije povezane s vrijednosnim papirima	90.000	90.000	90.000	-90.000	0	0
11. 20%	90.000	90.000	90.000			0

SP-DB	Bruto iznos izloženosti	od čega: Rizik druge ugovorne strane	Neto izloženost	Ukupni donos	Neto izloženost nakon primjene metode zamjene	Potpuno prilagođena vrijednost izloženosti (E*)
1	2	4	10	11	14	
1. Ukupna izloženost	0	0	0	90.000	90.000	90.000
4. Transakcije povezane s vrijednosnim papirima	0	0	0	90.000	90.000	90.000
7. 0%	0	0	0			90.000

No, u slučaju repo transakcije ne smije se zaboraviti da se temeljem članka 107. OAJKKI **osnovna izloženost** u obliku vrijednosnih papira, koja je evidentirana kao aktivna bilančna stavka prikazuje na odgovarajućem obrascu SP-x i ponderira sa ponderom koji je predviđen za tu stavku npr. vrijednosnice Republike Hrvatske u slučaju **repo transakcije** evidentirale bi se u obrascu SP-DB na način prikazan u tablici:

SP-DB	Bruto iznos izloženosti	od čega: Rizik druge ugovorne strane	Neto izloženost	Neto izloženost nakon primjene tehnika	Potpuno prilagođena vrijednost izloženosti (E*)
1	2	4	11	14	
1. Ukupna izloženost	95.000	0	95.000	95.000	95.000
2. Bilančne stavke	95.000	0	95.000	95.000	95.000
7. 0%	95.000	0	95.000		95.000

I u slučaju da su navedene transakcije evidentirane u knjizi trgovanja izračun izloženosti za prikaz rizika druge ugovorne strane bio bi istovjetan prikazanim primjerima. Jedina razlika bila bi u činjenici da se osnovna izloženost kod repo transakcija kod kreditnih institucija koje izračunavaju pozicijske rizike ne bi prikazivala u SP-DB obrascu budući da je vrijednosnica

	evidentirana u knjizi trgovanja, te podsjećamo da kreditna institucija koja izračunava pozicijske rizike sukladno članku 354. stavku 3. za izloženost druge ugovorne strane kod repo i obratnih repo transakcija niti ne smije primjenjivati jednostavnu metodu financijskog kolateralala.
--	--

Područje:	Članak 360. i 364.
Tema:	Valutna usklađenost depozita sa kreditom uz jednosmjernu valutnu klauzulu
Broj pitanja:	856
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Da li se kredit uz jednosmjernu valutnu klauzulu za potrebe valutne usklađenosti s depozitom koji služi kao tehnika smanjenja kreditnog rizika smatra kunskim ili deviznim kreditom?
Odgovor:	Sukladno članku 555. OAJKKI imovinom i obvezama s ugrađenom opcijom kupnje određene valute smatraju se imovina i obveze u kunama čija se vrijednost izračunava na temelju tečaja kune prema toj stranoj valuti samo u slučaju deprecijacije kune u odnosu na tu stranu valutu. Iz navedenog nedvojbeno proizlazi da se kredit uz jednosmjernu valutnu klauzulu smatra kunskim kreditom, te stoga ukoliko je depozit koji se koristi kao tehnika smanjenja kreditnog rizika nominiran u stranoj valuti ili uz dvosmjernu valutnu klauzulu pri primjeni jednostavne metode financijskog kolateralala osigurani dio izloženosti ne može se ponderirati ponderom rizika 0%. Ako kreditna institucija koristi složenu metodu financijskog kolateralala dužna je takav depozit korigirati za korektivni faktor za valutnu neusklađenost.

Područje:	Članak 380. i članak 423.
Tema:	Ročne neusklađenosti
Broj pitanja:	27
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	<p>Da li se smatra ispravnim slijedeće tumačenje primjene članaka 380. i 423. OAJKKI?</p> <ul style="list-style-type: none"> – preostali broj godina do datuma dospijeća izloženosti = 9 – preostali broj godina do datuma dospijeća kreditne zaštite = 6 – $T = 5$ (jer je $9 > 5$) <p>$t = 5$ (jer $T=5$, što je niže od 6).</p>
Odgovor:	Da, to je ispravno tumačenje primjene članaka 380. i 423. OAJKKI.

Područje:	Članak 399.
Tema:	Polica osiguranja kreditnih potraživanja
Broj pitanja:	28
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Odredbe članka 399. OAJKKI nisu uskladene s odredbama Odluke o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija navedenima u članku 38. st. 4. Iz navedenih članaka vidljivo je da Odluka o klasifikaciji plasmana daje isti tretman polici osiguranja kreditnih potraživanja i polici životnog osiguranja te bi OAJKKI stoga u članku 399. trebala sadržavati i policu osiguranja kreditnih potraživanja. Ako zakonodavac smatra da nemaju isti tretman onda bi policu osiguranja kreditnih potraživanja trebalo maknuti iz odredbi članka 38. Odluke o klasifikaciji plasmana.
Odgovor:	Prema direktivi 2006/48/EC police osiguranja kreditnih potraživanja ne smatraju se ostalim instrumentima materijalne kreditne zaštite te se odredbe članka 399. neće mijenjati.

Područje:	Članak 402.
Tema:	Dinamika praćenja tekuće otkupne vrijednosti
Broj pitanja:	774
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li je propisana dinamika praćenja tekuće otkupne vrijednosti police životnog osiguranja koja se koristi kao instrument kreditne zaštite?
Odgovor:	Člankom 400. stavkom 2. propisani su minimalni zahtjevi primjene police životnog osiguranja kao instrumenta materijalne kreditne zaštite. Otkupnu vrijednost police utvrđuje društvo za osiguranje. Iako nije propisana dinamika procjene tekuće otkupne vrijednosti kreditna institucija treba poduzeti sve potrebne mјere da vrijednost koja će se koristiti pri izračunu kapitalnih zahtjeva bude ažurna.

Područje:	Članak 414 stavak 1. točka 4.
Tema:	Dodatni zahtjevi za garancije/jamstva
Broj pitanja:	505
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li u slučaju odobrenog kredita u iznosu od 1.000.000,00 kn za koji je dobiveno jamstvo koje pokriva 80 posto dokumentirane nenaplaćene glavnice kredita i čija ročnost je uskladena s rokom dospijeća kredita, iznos od 800.000,00 kn možemo smatrati zaštićenim iznosom bez obzira na činjenicu da navedeno jamstvo ne pokriva sve vrste plaćanja od dužnika? Konkretno, jamstvo ne pokriva potraživanja po kamatama, naknadama i

	druge troškove pa se postavlja pitanje da li je potrebno prilagođavati vrijednost tog jamstva tako da odražava to ograničeno pokriće.
Odgovor:	U konkretnom slučaju, pod pretpostavkom da jamstvo ispunjava minimalne zahtjeve za priznavanje jamstva kao nematerijalne kreditne zaštite propisane člancima 412. i 414. OAJKKI, kod izračuna vrijednosti jamstva primjenjuje se članak 426. OAJKKI. Odnosno, u ovom primjeru ako nema ročne neusklađenosti, iznos od 800.000,00 kuna predstavlja zaštićeni dio.

Područje:	Članak 425.
Tema:	Zamjena pondera dužnika sa ponderom pružatelja zaštite
Broj pitanja:	194
Datum objave odgovora:	20. travnja 2009.
Pitanje:	Kod nematerijalne zaštite vrši se zamjena podera dužnika sa ponderom pružatelja zaštite. Banka je izdala platežnu garanciju po nalogu domaće osobe u korist inozemne banke. Ova izloženost osigurana je u cijelosti garancijom Ministarstva financija RH. Postoji ročna i valutna usklađenost, no izdana garancija kao i garancija koja služi kao kolateral, nominirane su u CHF. Koji ponder smo dužni primijeniti u tom slučaju?
Odgovor:	<p>Člankom 425. Odluke propisano je da je pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranim kreditnim rizikom primjenom standardiziranog pristupa "g" ponder rizika koji se dodjeljuje iznosu izloženosti (E) koji je potpuno zaštićen nematerijalnom kreditnom zaštitom (GA). Pri tome "g" označuje ponder rizika za izloženost prema pružatelju zaštite utvrđen u skladu s odredbama dijela 2.2. ove Glave.</p> <p>Iznimno, kod izloženosti ili dijelova izloženosti koje su pokrivene garancijom/jamstvom središnje države ili središnje banke i kada je takva garancija/jamstvo nominirano u domaćoj valuti dužnika, a ujedno je i izloženost nominirana u toj valuti, "g" iznosi 0%.</p> <p>Obzirom da navodite da je u konkretnom slučaju izloženost u cijelosti osigurana garancijom središnje države, te da ne postoji niti valutna niti ročna neusklađenost; ali izloženost i garancija nisu nominirani niti u kunama niti u valuti neke druge države članice; za tu izloženost "g" će prema člancima 36. ili 37. biti određen sukladno ponderu koji je predviđen za izloženost prema Republici Hrvatskoj nominiranoj u CHF.</p>

Područje:	Članak 427.
Tema:	Garancije središnje države
Broj pitanja:	775
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Ako je kreditna institucija plasirala kredit pravnoj osobi u Republici Hrvatskoj u eurima za koji je dobila garanciju Republike Hrvatske u eurima, koji ponder rizika rabi?
Odgovor:	<p>Člankom 427. OAJKKI propisano je da za potrebe izračuna pondera rizika (g) koji se dodjeljuje izloženosti (E) koja je zaštićena garancijom G_A, kod izloženosti ili dijelova izloženosti koje su osigurane garancijom/jamstvom Republike Hrvatske ili Hrvatske narodne banke, središnje države države članice ili središnje banke države članice i kada je takva garancija/jamstvo <u>nominirano u domaćoj valuti dužnika</u>, a ujedno je i <u>izloženost nominirana u toj valuti</u>, g je 0%.</p> <p>Obzirom da kredit navedenoj pravnoj osobi nije nominiran u kunama na ovaj kredit nije moguće primijeniti odredbe članka 427. OAJKKI, već se ponder rizika (g) utvrđuje u skladu s odredbama dijela 2.2. Glave II. OAJKKI. Budući da se sukladno članku 617. OAJKKI izloženost prema Republici Hrvatskoj nominirana u eurima do 31. prosinca 2012. ponderira ponderom rizika 0%, ponder rizika (g) je i u ovom slučaju 0%, ali samo do 31. prosinca 2012. godine.</p>

Područje:	Članak 508.
Tema:	Prekoračenje dopuštenih izloženosti
Broj pitanja:	128
Datum objave odgovora:	23. ožujka 2009.
Pitanje:	Kapitalni zahtjev za prekoračenje dopuštenih izloženosti je jedan od kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike koji se računa za pozicije knjige trgovanja. Odluka o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija propisuje da se kapitalni zahtjevi za tržišne rizike računaju samo ako je opseg aktivnosti u knjizi trgovanja iznad propisanog. Da li isto pravilo vrijedi i za kapitalni zahtjev za prekoračenje dopuštenih izloženosti?
Odgovor:	Člankom 508. OAJKKI propisano je da je kreditna institucija dužna inicijalni kapitalni zahtjev za tržišne rizike izračunavati kao zbroj inicijalnih kapitalnih zahtjeva za pozicije u knjizi trgovanja i inicijalnih kapitalnih zahtjeva za sve pozicije kreditne institucije (pozicije knjige banke i knjige trgovanja). Nadalje, istim člankom propisano je da inicijalni kapitalni zahtjev za pozicije u knjizi trgovanja uključuje i inicijalni kapitalni zahtjev za prekoračenje dopuštenih izloženosti izračunat u skladu s člankom 585. OAJKKI. Obzirom da se kapitalni zahtjev za prekoračenje dopuštenih izloženosti izračunava za stavke u knjizi trgovanja, a stavkom 1. članka 510. OAJKKI o adekvatnosti jamstvenog kapitala propisano je da je

	kreditna institucija dužna izračunavati kapitalni zahtjev za pozicije u knjizi trgovanja u skladu s odredbama Glave II. OAJKKI, pod uvjetom da je ukupna vrijednost pozicija u knjizi trgovanja manja od odlukom propisanih iznosa; smatramo da kreditna institucija čiji obujam knjige trgovanja nije prešao iznose propisane člankom 510. ne izračunava i kapitalni zahtjev za prekoračenje velikih izloženosti.
--	--

Područje:	Članak 510.
Tema:	Rizik namire
Broj pitanja:	126
Datum objave odgovora:	23. ožujka 2009.
Pitanje:	Da li se kapitalni zahtjev za rizik namire/isporuke izračunava samo ako je opseg aktivnosti u knjizi trgovanja iznad propisanog iznosa ili uvek?
Odgovor:	Stavkom 1. članka 6. OAJKKI propisano je da se kapitalni zahtjev za rizik namire izračunava samo za poslove u knjizi trgovanja. Nadalje, stavkom 1. članka 510. OAJKKI propisano je da je kreditna institucija dužna izračunavati kapitalni zahtjev za pozicije u knjizi trgovanja u skladu s odredbama Glave II. OAJKKI, pod uvjetom da je ukupna vrijednost pozicija u knjizi trgovanja manja od odlukom propisanih iznosa. Obzirom da je kapitalni zahtjev za rizik namire već i inicijalno smješten u Glavu II. kreditna institucija dužna ga je izračunavati bez obzira da li joj obujam u knjizi trgovanja pređe ili ne obujam definiran člankom 510. OAJKKI.

Područje:	Članak 513.
Tema:	Rizik pozicija u opcijama
Broj pitanja:	397
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Banka nema knjigu trgovanja, ali ima kredite s jednosmjernom valutnom klauzulom tj. ugrađene opcije. Da li te stavke treba uključiti u obrazac RPO – Inicijalni kapitalni zahtjev za rizik pozicije u opcijama?
Odgovor:	Temeljem članka 513. OAJKKI ugrađeni izvedeni finansijski instrument koji se u skladu s odredbama Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja ne smatra samostalnim izvedenim finansijskim instrumentom, ne uključuje se u knjigu trgovanja, budući da ista obuhvaća pozicije u finansijskim instrumentima i robi koje se drže s namjerom trgovanja ili da bi se zaštitili određeni elementi knjige trgovanja, pod uvjetom da te pozicije nemaju nikakvih ograničenja s obzirom na njihovu utrživost ili s obzirom na mogućnost zaštite rizika koji iz njih proizlazi. Obzirom na navedeno, ukoliko su stavke sa jednosmjernom klauzulom jedine stavke koje imaju karakteristike opcija kreditna institucija nije dužna popunjavati RPO obrazac koji popunjavaju isključivo kreditne institucije koje izračunavaju inicijalne kapitalne zahtjeve za pozicijske rizike.

Područje:	Članak 552.
Tema:	Valutni rizik
Broj pitanja:	129
Datum objave odgovora:	23. ožujka 2009.
Pitanje:	Kapitalni zahtjev za valutni rizik se izračunava samo ako je otvorenost devizne pozicije veća od 2% jamstvenog kapitala. Da li se taj pokazatelj promatra samo na dan izračuna kapitalnih zahtjeva (zadnjeg u kvartalu)?
Odgovor:	Sukladno članku 552. OAJKKI kreditna institucija dužna je izračunavati kapitalni zahtjev za valutni rizik ako ukupna otvorena devizna pozicija kreditne institucije, uvećana za neto poziciju u zlatu, prelazi 2% jamstvenog kapitala kreditne institucije. Nadalje, stavak 1. članka 131. Zakona o kreditnim institucijama propisuje da jamstveni kapital kreditne institucije ni u jednom trenutku ne smije biti manji od zbroja kapitalnih zahtjeva. Činjenica da se izvješća vezana za adekvatnost kapitala dostavljaju kvartalno ne znači da kreditna institucija nije dužna voditi računa da u svakom trenutku raspolaze sa adekvatnim iznosom jamstvenog kapitala. Izvješće koje se dostavlja u Hrvatsku narodnu banku popunjava se sa stanjem na određeni dan te je ukoliko je taj dan kreditna institucija imala ukupnu otvorenu deviznu poziciju veću od 2% jamstvenog kapitala dužna za istu izračunati i kapitalni zahtjev. Ukoliko na dan za koji se popunjava izvješće kreditna institucija nema otvorenu deviznu poziciju veću od 2% jamstvenog kapitala; za istu nije dužna izračunavati kapitalni zahtjev.

Područje:	Članak 553., članak 566. i članak 567.
Tema:	Jednostavna metoda
Broj pitanja:	29
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	<p>U stavku 1. članka 567. Nacrta OAJKKI navodi se da kapitalni zahtjev izračunat u skladu s ovom metodom obuhvaća i opći i specifični pozicijski rizik. Iz toga se zaključuje da kod opcija navedenih u stavku 1. članka 566. pored izračunavanja kapitalnih zahtjeva jednostavnom metodom u skladu sa stavkom 3. članka 567. nije potrebno pozicije u ovim opcijama uključivati u izračun kapitalnih zahtjeva opisanih u dijelu 3.</p> <p>Da li je za robne i valutne opcije, pored kapitalnih zahtjeva izračunatih u skladu sa stavkom 3. članka 567, potrebno dodatno uključiti pozicije po ovim opcijama u izračun kapitalnih zahtjeva opisanih u dijelovima 4. i 5.? Te, ukoliko nije potrebno, predlaže se izmjena članka 567. kako bi bilo razvidno da kapitalni zahtjev iz stavka 3. članka 567 obuhvaća i robni i valutni rizik uključen u valutne i robne opcije, ili ukoliko je potrebno, predlaže se izmjena točke 5. stavka 2. članka 553. jer formulacija "neto delta ekvivalent..." upućuje na to da se valutne opcije u deviznu poziciju uključuju isključivo u svom delta ekvivalentu. Da li se, u tom slučaju, navedeno odnosi i na ugrađene "call" opcije po jednosmjerkoj valutnoj</p>

	klaузuli, odnosno, da li je potrebno za takve opcije kod primjene jednostavne metode, izračunavati kapitalni zahtjev u skladu sa člankom 555., te dodatno u skladu sa stavkom 3. članka 567.
Odgovor:	<p>Smatramo da ne treba raditi izmjene u ovom dijelu OAJKKI te navodimo dodatno obrazloženje vezano uz postavljeni upit.</p> <p>Članak 567. stavak 1. OAJKKI propisuje da kapitalni zahtjev izračunat u skladu s jednostavnom metodom obuhvaća i opći i specifični pozicijski rizik te ga je kreditna institucija dužna pribrojiti <i>odgovarajućem</i> kapitalnom zahtjevu izračunatom u skladu s dijelom 3., 4. ili 5. Glave III. OAJKKI u svrhu izračunavanja ukupnoga inicijalnoga kapitalnog zahtjeva za pojedini rizik. Dakle, ukoliko kreditna institucija ima opciju na dužnički vrijednosni papir, kapitalni zahtjev za rizik opcija izračunat primjenom jednostavne metode pribrojiti će se ukupnom kapitalnom zahtjevu za pozicijski rizik izračunatom u skladu s dijelom 3. Glave III. OAJKKI ili ukoliko kreditna institucija ima opciju na robu, kapitalni zahtjev za rizik opcija izračunat primjenom jednostavne metode pribrojiti će se ukupnom kapitalnom zahtjevu za robni rizik izračunatom u skladu s dijelom 5. Glave III. OAJKKI. Nadalje, članak 567. stavak 2. propisuje da je, pored navedenog u stavku 1., za potrebe izračuna inicijalnoga kapitalnog zahtjeva za <i>valutni rizik</i>, opcije iz knjige banke i knjige trgovanja koje se odnose na financijske instrumente ili robu <i>nominirane u stranoj valuti</i>, kreditna institucija dužna uključiti i u izračun inicijalnoga kapitalnog zahtjeva za <i>valutni rizik u skladu s dijelom 4. Glave III. OAJKKI</i>.</p> <p>Pored toga, točkom 8.3. Upute za jedinstvenu primjenu odluke o izvješćima o jamstvenom kapitalu i kapitalnim zahtjevima kreditnih institucija (Stupac 6. Pozicija u valutnim opcijama) propisano je da se pri izračunu vrijednosti knjige valutnih opcija, opcije uključuju u delta ekvivalentu nominalne vrijednosti opcije (<i>iznimno primjenom jednostavne metode, u iznosu definiranom dijelom 6.2. glave III. OAJKKI</i>).</p> <p>Tretman pozicija sa jednosmјernom valutnom klaузулом propisan je u dijelu 4.2. Glave III. OAJKKI te Odlukom o izvješćima o jamstvenom kapitalu i kapitalnim zahtjevima kreditnih institucija.</p>

Područje:	Članak 567.
Tema:	Potpuna zaštićenost
Broj pitanja:	30
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	S obzirom da je na radionici Prezentacija nacrta podzakonskih akata temeljem odredbi ZOKI-ja održanoj 19. studenog pojašnjeno da se "potpuna zaštićenost identičnom pozicijom" iz članka 567. Nacrta Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija uspostavlja na nivou čitave kreditne institucije, tj. moguće je uspostaviti zaštićenost između stavaka knjige banke i knjige trgovanja, predlaže se da se ta mogućnost

	istakne u konačnom tekstu spomenutog članka.
Odgovor:	<p>Smatramo da ne treba raditi izmjene u ovom dijelu OAJKKI te navodimo dodatno obrazloženje vezano uz postavljeni upit.</p> <p>Člankom 567. stavkom 1. propisano je da kreditna institucija koja ima malu poziciju u prodanoj opциji koja je potpuno zaštićena identičnom pozicijom u kupljenoj opциji, može te pozicije isključiti iz izračuna inicijalnih kapitalnih zahtjeva za pozicijske rizike, valutni i robni rizik. Odnos zaštite kreditna institucija može uspostaviti i između pozicija knjige banke i između pozicija knjige trgovanja, pa nismo smatrali potrebnim to posebno naglašavati. Iz izračuna kapitalnih zahtjeva za pozicijske rizike, valutni i robni rizik isključit će se samo one pozicije koje podliježu izračunu kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike.</p>

Područje:	Članak 578. stavak 1. točka 10.
Tema:	Troškovi eksternalizacije
Broj pitanja:	31
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	S obzirom da trošak eksternalizacije nije predviđen Kontnim planom za banke, da li HNB ima namjeru u budućnosti propisati posebna za to predviđena konta?
Odgovor:	HNB je razmotrio ideju posebnog konta za eksternalizaciju, ali je zaključio da se poseban konto za eksternalizaciju neće uvoditi iz više razloga, a prvenstveno zbog toga što se troškovi povezani s eksternalizacijom u kontekstu operativnog rizika ne mogu jednostavno 'grupirati' zbog različitih načina knjiženja pojedinih tipova eksternalizacija te zbog toga što se smanjenje relevantnog pokazatelja za troškove eksternalizacije priznaje samo ako je pružatelj usluga nadređeno ili podređeno društvo kreditne institucije ili podređeno društvo kreditnoj instituciji nadređenog društva.
Broj pitanja:	32
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Ulazi li u trošak eksternalizacije i trošak amortizacije licence koja se eksternalizira, a kao osnovno sredstvo je proknjižena u knjigama banke jer je za predmetnu licencu banka platila određene naknade (tzv. licenčne naknade)?
Odgovor:	Naglašavamo da se 'licenčne naknade' koje se amortiziraju priznaju kao trošak eksternalizacije pod uvjetom da se predmet ugovora po kojem se plaćaju 'licenčne naknade' smatra eksternalizacijom u skladu s člankom 164. ZOKI-a i Odlukom o eksternalizaciji te da je pružatelj usluga nadređeno ili podređeno društvo kreditne institucije ili podređeno društvo kreditnoj instituciji nadređenog društva.

Područje:	Članak 590
Tema:	Definicija poslovnih linija
Broj pitanja:	198
Datum objave odgovora:	12. svibnja 2009.
Pitanje:	<p>2.) Vezano za definiciju poslovnih linija iz članka 590. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija, molimo odgovore na sljedeća pitanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Trgovanje i prodaja</i> <ul style="list-style-type: none"> - Što se podrazumijeva pod zaprimanjem i prijenosom naloga u svezi jednog ili više financijskih instrumenata koji nisu obuhvaćeni poslovnom linijom Brokerski poslovi sa stanovništvom? - Što se podrazumijeva pod izvršavanjem naloga za račun klijenta koji nisu obuhvaćeni poslovnom linijom Brokerski poslovi sa stanovništvom? - Koje usluge bi se smatrале uslugama provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata bez obveze otkupa, a koje nisu obuhvaćene poslovnom linijom Brokerski poslovi sa stanovništvom? 2. <i>Brokerski poslovi sa stanovništvom</i> <ul style="list-style-type: none"> - Da li točka usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata bez obveze otkupa podrazumijeva aranžiranje? 3. <i>Poslovno bankarstvo</i> <ul style="list-style-type: none"> - Da li Financijski leasing podrazumijeva leasing kao osnovnu bančinu aktivnost (u slučaju kad kreditna institucija pruža usluge leasinga, preko povezаног poduzeća)? 4. <i>Plaćanja i namire</i> <ul style="list-style-type: none"> - Što konkretno obuhvaća izdavanje drugih instrumenata plaćanja i upravljanje njima ako se pružanje tih usluga ne smatra pružanjem usluga platnog prometa u zemlji i s inozemstvom? 5. <i>Upravljanje imovinom</i> <ul style="list-style-type: none"> - Što podrazumijeva upravljanje subjektima za zajednička ulaganja? - Što sve obuhvaća ostale oblike upravljanja imovinom?
Odgovor:	<p>Sukladno odredbama Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija kreditna institucija dužna je samostalno internim aktima utvrditi politike, postupke i kriterije za raspoređivanje poslovnih aktivnosti u poslovne linije, sukladno načelima za mapiranje poslovnih linija, te sve dosljedno provoditi. Ako neka aktivnost ne može biti raspoređena ni u jednu poslovnu liniju, za tu aktivnost kreditna institucija koristi se poslovnom linijom s najvećom stopom inicijalnoga kapitalnog zahtjeva (dakle 18%).</p> <p>Vezano za tumačenja značenja pojedinih poslovnih aktivnosti, naglašavamo da poslovne aktivnosti u Poslovnim linijama iz članka 590. odgovaraju poslovima odnosno pojmovima definiranim u Zakonu o kreditnim institucijama i Zakonu o tržištu kapitala te njihovo značenje u kontekstu</p>

	<p>izračuna kapitalnog zahtjeva za operativni rizik prema standardiziranom pristupu nije potrebno dodatno tumačiti. U nastavku slijede tumačenja koja su specifična za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik.</p> <p>Vezano za pitanje koja se odnose na poslovne linije Trgovanje i prodaja (TP) i Brokerski poslovi sa stanovništvom (BPS), naglašavamo da poslovna linija BPS obuhvaća samo poslovne aktivnosti koje se pružaju odnosno obavljaju za fizičke osobe i MSD sukladno Odluci o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija. Poslovna linija TP obuhvaća one poslovne aktivnosti koji se ne mogu svrstati u poslovnu liniju BPS, primjerice aktivnosti koje se obavljaju za korporativne klijente i za svoj račun.</p> <p>Vezano za pitanje koje se odnosi na poslovnu liniju Poslovno bankarstvo, usluge financijskog leasinga odnose se na usluge koje pruža kreditna institucija na pojedinačnoj osnovi. Međutim, sukladno članku 6. Odluke o superviziji grupe kreditnih institucija na konsolidiranoj osnovi, nadređena kreditna institucija u RH dužna je na razini grupe kreditnih institucija u RH na konsolidiranoj osnovi donijeti i provoditi odgovarajuće administrativne, računovodstvene i druge postupke za izračun i praćenje, između ostalog, i konsolidiranih kapitalnih zahtjeva.</p> <p>Vezano za pitanje koje se odnosi na poslovnu liniju Plaćanja i namire, poslovna aktivnost Izdavanje drugih instrumenata plaćanja i upravljanje njima ako se pružanje tih usluga ne smatra pružanjem usluga platnog prometa u zemlji i s inozemstvom odnosi se na one aktivnosti koje se mogu svrstati u poslovnu liniju Plaćanja i namire, a ne smatraju se aktivnostima koje se mogu svrstati pod aktivnost Usluge platnog prometa u zemlji i s inozemstvom u skladu s posebnim zakonom (u ovom slučaju Zakon o platnom prometu). Primjerice, riječ je izdavanju i administriranju elektroničkog novca sukladno Zakonu o institucijama za elektronički novac.</p>
--	---

Područje:	Glava IV. Operativni rizik - Standardizirani pristup - članak 590. - 595.
Tema:	Obveza izračuna kapitalnog zahtjeva na pojedinačnoj osnovi ako se na konsolidiranoj osnovi koristi standardizirani pristup
Broj pitanja:	229
Datum objave odgovora:	31.ožujka 2009.
Pitanje:	Banka je podređeno društvo u grupi kreditnih institucija u RH, a kapitalni zahtjev za operativni rizik na konsolidiranoj razini izračunava se primjenom standardiziranog pristupa. Da li je banka u tom slučaju dužna izračunavati kapitalni zahtjev za operativni rizik na pojedinačnoj osnovi?
Odgovor:	Kada se za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik na konsolidiranoj osnovi primjenjuje standardizirani pristup, svaka kreditna institucija, bez obzira na svoj položaj u grupi kreditnih institucija u RH, dužna je isti izračunavati i na pojedinačnoj osnovi. Kreditna institucija kod primjene standardiziranog pristupa na pojedinačnoj osnovi, izračunava kapitalni

	zahtjev temeljem relevantnog pokazatelja za svoje poslovne linije u koje je prethodno rasporedila svoje poslovne aktivnosti. Pri tome istovremeno mora ispunjavati i propisane kvalifikacijske uvjete. Drugim riječima, kod standardiziranog pristupa kapitalni zahtjev se izračunava isključivo na temelju vlastitih podataka kreditne institucije u okviru izračuna relevantnog pokazatelja za razliku od naprednog pristupa prema kojem se može dozvoliti zajedničko ispunjavanje kvalifikacijskih kriterija i alokacija kapitalnog zahtjeva koji je izračunat temeljem podataka o izloženosti operativnom riziku više kreditnih institucija tj. na razini grupe.
--	--

Područje:	Glava IV. Operativni rizik - Napredni pristup - članak 596. - 614.
Tema:	Obveza izračuna kapitalnog zahtjeva na pojedinačnoj osnovi ako se na konsolidiranoj osnovi koristi napredni pristup
Broj pitanja:	230
Datum objave odgovora:	31.ožujka 2009.
Pitanje:	Da li je banka nakon uvođenja naprednog pristupa za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik na konsolidiranoj osnovi dužna izračunavati kapitalni zahtjev na pojedinačnoj osnovi, odnosno da li banka treba paralelno uspostaviti vlastiti sustav za izračun kapitalnog zahtjeva?
Odgovor:	<p>Kod primjene naprednog pristupa za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik moguće je, uz prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke, kapitalni zahtjev izračunati na grupnoj osnovi (za kreditne institucije koje primjenjuju napredni pristup) te zatim tako dobiveni iznos prema unaprijed određenim pravilima i kriterijima rasporeediti (alocirati) na pojedina društva unutar te grupe. Tako raspoređeni iznos kapitalnog zahtjeva smatrać će se zahtjevom kojeg je kreditna institucija dužna pokriti jamstvenim kapitalom na pojedinačnoj osnovi. Prema tome, kreditna institucija nije dužna u potpunosti samostalno uspostaviti vlastiti sustav za mjerjenje operativnog rizika odnosno za izračun kapitalnog zahtjeva ali je dužna ispunjavati sve kvalifikacijske uvjete na pojedinačnoj ili zajedničkoj osnovi sukladno odobrenju Hrvatske narodne banke. Međutim, sukladno odredbama članka 613. stavka 2. OAJKKI svaka kreditna institucija dužna je u prve tri godine primjene naprednog pristupa istodobno provoditi i izračun inicijalnoga kapitalnog zahtjeva za operativni rizik prema standardiziranom pristupu, dakle samostalno.</p> <p>Naravno, ako kreditna institucija ne ispunjava kvalifikacijske kriterije za primjenu naprednog pristupa na pojedinačnoj ili zajedničkoj osnovi odnosno nije u planu za postupno uvođenje naprednog pristupa, tada samostalno izračunava kapitalni zahtjev za operativni rizik prema jednostavnom ili standardiziranom pristupu. Tako izračunati kapitalni zahtjev pridodaje se kapitalnom zahtjevu izračunatom prema naprednom pristupu za dio grupe koji primjenjuje napredni pristup uz sve uvjete i ograničenja iz odredbi OAJKKI što sve zajedno čini kapitalni zahtjev na razini grupe.</p>

Područje:	Članak 617.
Tema:	Ponderi rizika za izloženost prema središnjoj državi za izloženosti u eurima
Broj pitanja:	762
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li devizni kredit Ministarstvu financija koji je odobren u eurima može biti ponderiran s ponderom 0% i uz koje uvjete?
Odgovor:	<p>Sukladno članku 617. OAJKKI kreditna institucija do 31. prosinca 2012. godine može dodijeliti ponder rizika 0% izloženostima prema Republici Hrvatskoj ako su nominirane i s izvorima u domaćoj valuti bilo koje države članice.</p> <p>Obzirom da se sukladno članku 2. stavku 1. OAJKKI u Republici Hrvatskoj pod središnjom državom smatra i izvršna vlast u koju spada i Ministarstvo financija, a da je euro službena valuta većeg broja država članica, zaključno s 31. prosinca 2012. ovakav kredit može biti ponderiran s ponderom 0%.</p>
Tema:	Izloženost prema obveznicama države članice koja još nije uvela euro
Broj pitanja:	519
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Koji ponder rizika treba dodijeliti obveznici nominiranoj u eurima države članice Europske unije koja još nije uvela euro kao službenu valutu?
Odgovor:	<p>Sukladno članku 617. OAJKKI zaključno s danom 31. prosinca 2012. kreditna institucija može dodijeliti ponder rizika 0% izloženostima prema središnjim državama država članica ako su iste nominirane i s izvorima u domaćoj valuti bilo koje države članice.</p> <p>Stoga i obveznici nominiranoj u eurima koju je izdala država članica koja još nije uvela euro kao domaću valutu može se dodijeliti ponder rizika 0%, ali ova mogućnost vrijedi samo do 31. prosinca 2012. godine.</p>

Područje:	Općenito
Tema:	Izloženost pri eskontu mjenice
Broj pitanja:	262
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009.
Pitanje:	Prema kome, za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik, kreditna institucija ima izloženost kod eskonta mjenice, prema klijentu kojem je eskontirala mjenicu (i zadržala regresno pravo uz ugovorene instrumente osiguranja) ili prema izdavatelju mjenice?
Odgovor:	Sukladno Zakonu o mjenici (Narodne novine broj 74/94) izdavatelj (osim u slučaju vlastite mjenice) u pravilu nije mjenični dužnik. Mjenični dužnik je trasat. Eskont mjenice kao pravni posao u pravilu se vrši na način da remitent indosamentom na kreditnu instituciju prenosi svoje potraživanje temeljem mjenice. Ukoliko je priroda posla provedena na opisani način (bez

	<p>obzira na zadržano pravo regresa od osobe od koje je kreditna institucija eskontirala mjenicu) kreditna institucija ima izloženost prema trasatu mjenice. Ukoliko je slučaj o vlastitoj mjenici izdavatelj je ujedno i trasat; te i izloženost u tom slučaju predstavlja izloženost prema izdavatelju.</p>
--	---

Napomena: zbog izmjena i dopuna OAJKKI povućeni su odgovori broj 1., 18., 20., 21., 255., 256. i 257.